

De Contemplationibus. LXXVII

Sequitur nunc sermo

nes viginti unus: de Ascensio-
nibus in contemplatione.

¶ Assistit Regina a dextris tuis
in vestitu deaurato. psal. xliij.

pere in manus iam repletas lardo munuscu-
la meliora. Et tamen timent eicere lardum:
immo si eis auferat / plozant. Fibi lominus
post passam vim et visum preciosorum eis lo-
co precedentium compescunt traditorum / et
stant contenti. Ita vt etiam si eis retribuere-
tur ablata lardum et panis ea non recipere-
nt. Sic per oia nobiscum agit / pueri sumus
insensati stulti etc. Habemus manus intel-
lectus et affectus plenas lardo cogitationum
et affectionum carnalium / et eas nisi abieceri-
mus / non recipere poterimus sanctas co-
gitationes et affectus circa deum. Quod si
cogimus relinquere temporalia in exteriori-
bus: scilicet auferendo superflua vestimenta
ferula / delectationes / confabulationes / con-
solationes etc. Repugnamus / clamamus
Vndeio. Et vbi loco earum data fuerint
munera interiorum consolationum et pacis con-
scientie. Jam etiam si prestarent nobis prece-
dentia ablata ea aspernaremur. Hoc contra
moniales querentes consolationes suas
in garrulationibus suis et alijs vanis: que
grauissime indignant / cum coripiunt su-
per illis / et eis auferunt. Eijce o soror pira
et lardum temporalium rerum: et accipe pomum
aureum / deum scilicet in cogitatione et au-
ditate / et habebis effectum eius siue fructum
hic pacem in conscientia / et alibi in eterna
patria / ad quam perducatur nos Pater Fili-
us et Spiritus sanctus Amen.

Finit de tribus pomis aus-
reis beati Nicolai.

Haec sunt ge-

nera christianorum vo-
norum / deo placentium.
Primi sunt incipien-
tes / et hi induci sunt
veste stragulata. Se-
cundi sunt proficien-
tes: et hi induci sunt
veste deargentata.

Tertij sunt perfectis
et hi induci sunt veste deaurata: de quibus
verba thematis intelligi possunt. Assistit
Regina etc. Sunt enim tales anime Regi-
ne: quia se regunt / et deo in charitatis ma-
xime vestitu deaurato assistunt. Inter quos
est principalissima sancta mater Virgo Ma-
ria: que maximam habuit inter puras crea-
turas charitatem: vnde et dicta est / Sole
amica: quare singulariter de ea intelligi
potest verbum thematis. Assistit Regina a
dextris tuis: qui deus es / ad quem bodie
trina ascendit: presentata in templum assis-
tens deo: et perfecta charitate ei adherere
cepit. Historia duplex est tu dic ad placis-
tum. Sed ais: et quemadmodum nos ad
eam: scilicet perfectam charitatem perteni-
re possemus: vt etiam sic assistere possemus
deo a dextris eius in vestitu deaurato? Res-
pondeo breuiter / quod quindecim gradibus
ascendere oportet: quos ponit Berson in
tractatu de practica mysti. Ipsi sunt. Pri-
mus dei virtute attendere. Secundus pro-
priam complexionem agnoscere. Tertius of-
ficium proprium vel statum respicere. Quar-
tus semetipsum ad perfectionem extendere.
Quintus occupationes effugere. Sextus
curiositatem deponere. Septimus longas
nimitatem assumere. Octauus affectionis
origines aduertere. Nonus tempus
idoneum inquirere. Decimus locum idoneum
querere. Undecimus somno moderatè in-

+ uia tamen

Sermo.

Dulcere. xiiij. meditationibus insistere. xiiij. Siuim convenientē assumere. xv. Spiritū a fantasmatibus auertere. Nec currie/ et perfunctorie solū summam declarauit: de his gradibus dicitur sum deo concedente per illud tpus aduentus diebus: quibus contigerit me predicatū ire. Et ad serām Katherinā primū gradum expedīā. Reliquos autem posterioribus diebus hic in ecclesia Cathedrali: Rogemus zc.

¶ **Sabbato festum sancte Katherine ad sanctam Katherine.**

Assistit Regina a dextris tuis in vestitu deau. Psal. xliij.

Primus gradus

est dei vocationem attendere. Qui vult ad dei contemplationem etiam in hac vita peruenire necesse habet ascendere per quindecim gradus. Sicut Maria in templi/ quo z sancta Katherina in monte Synai per Angelos euecta ascendit. Hec gradus primū hac hora statui declarare. Reliquos autem sequentibus festiuis diebus per hunc adueniū absolūā in ecclesia Cathedrali.

Primus: vt dixi gradus est dei vocationem attendere. Sed ais: z quid dices de hoc gradu. R: deo q septem verba sine dicta.

¶ Primo igit dico/ q deus vocat ad salutē omnes hoīes/ si quidē vult oēs hoīes (scdm Ap lum) saluos fieri. Et incille naturalis apud vnīeros indelibilisqz ad beatitudinē aperiū. Sed ais/ si vult omnes hoīes saluos fieri. Ergo omnes saluabunt. quecunqz em voluit/ fecit: z nemo potest resistere eius voluntati. R: deo q hic est fallacia equiuocationis. Nam hic voluntas accipit si mē licet p: o voluntate dei: qua vult antecedētia z necessaria ad salutē/ que sunt liberū arbitriū/ precepta/ z conu: lū/ z assistentia cor: filij z auxiliij. Nec autē tria dat deus cui libet homini: dic ad placitū.

¶ Dico secūdo/ q per hanc viam diuine vocationis/ alius sic/ alius sic ambulat/ fm diuisiones gratiar/ administrationū/ z ope-

rationū: vt deducit Ap lus. Alij quidē per spiritū datur sermo scientie/ alij fides/ alij gratia sanitati/ alij opes virtutū/ alij propheta/ alij distinctio spirituum/ alij gratia linguaz/ alij interpretatio sermonū. Hec autē omnia operat vnus atqz idem spiritus: vt vidēs singulis: prout vult. Sicut corpus vnū est/ z membra habet diuersa officia/ varia. Ecce q sermo sapientie: qui cū gratia contēplationis plurimū similis est/ vel idem reputat/ datur per spiritū huius/ aut illi/ non cibus/ sicut nec gratia sanitati: nec fides: hoc est vt arbitror pax in credendo/ nec operatio virtutum: nec prophetia: ita de reliquis.

¶ Dico tertio/ q non oportet vnīeros ad sapientie vel contēplationis studium tradere/ patet hoc pmo/ ex iā dictis. Nam quemadmodū non oēs vocatos ad gloriā adīfiscendā conari cōuenit: ad quālibet ad minūtratiōis/ vel operatiōis gratiā indifferenter. Sic nec vnīeros oportet ad sapientie/ vel contēplationis studij se tradere. Hoc in scientijs vel artibus docuit etiā Phil: sophus z post eum Tullius debere polifitantes attendere: quia non cūmā polifitamus oēs. Et hoc clarius est/ qz vt curiosus indigeat declarari. Sed ais/ quomodo sciet homo ad quā operationē in mytico corpore sit aptus.

¶ Dico quarto/ q assignatio causarū in particulari est varia z frequēter electio vtilis/ facili: iudicādo de quolibet: ut ad hanc operationē in corpore mytico: ut ad illam ad cuius es/ coneris facere certā vocationē tuā/ ad salutem. Pro dei vero non mediocriter consiliū accipere: z accepto credere vireum expertorū spirituum: qz: quales iudicant de oibus. Juuat insuper circūstantias personales attendere: vt corporis sic vel sic complexioni. Status quoqz in rep. loci preterea z temporis/ vel memoriē z iudicij: aut qualis in irascibili: qualis in rōnali: qualis in concupiscibili reperitur.

¶ Dico igitur quinto/ q non omnes vocati ad gratiā contēplatiōis: equaliter possunt in sublime se ferre: quidam scilicet: quibus mercenarie/ quidā filialiter. Nec facit vt non oēs ad gratiā vocati contēpla-

De Vita mon

[Marginal notes in a smaller hand, partially legible. Some words include: '...quibus...', '...sicut...', '...et...']

tiōis: possunt quādoq; sublimius ferri in
 deū trepidi & anxij / tanq̄ in seuerissimū iu-
 dicem suū / & magistrū Austerum: cuius ir-
 reuocabilis est condēnatio. Rugiūt bi fre-
 quēter a gemina cordis sui: plangentes ad
 deū: Quis nouit potestātē ire tue / & pre-
 more tuo iram dinumerare? Et illud si ini-
 quitates obseruauer' domine: dñe quis su-
 stinebit? Illud insuper / non intres in iu-
 diciū cum seruo tuo dñe: quia non iustificā-
 bilit in conspectu tuo om̄is uiuens. Rur-
 sum quoq; / Dñe ne in furore tuo arguas
 me. Et varia in hanc sniam apud istos
 non tam desiderat premiū: quantū eternuz
 supplicij formidat: quale pfecto formidare
 cauit & licitum est. Inuenies alios / quos
 mercenarios dicimus: quia mercedem pro
 obsequio celestem expetūt a deo / tanq̄ rege
 liberalissimo: aut tanq̄ a patre misericōdia: &
 corius cōsolationis / dicentes ei. Pater pec-
 caui in celum: & coram te: iam nō sum di-
 gnus vocari filius tuus: fac me sicut vnuz
 ex mercenarijs tuis. Et hī quidē recte agūt
 tanquā filij sibi male conscij: sed non vsq;
 quaq; ad perfectum. Sunt alij rariores:
 qui animo neq; serui / neq; mercenario: et
 plusq; filiali rapiunt in deum / velut obli-
 ti sue seruitutis / siue mercedis sue paterna-
 lis auctoritatis sociant ei: velut amicus ad
 amicum: immo suauiori familiaritate coniu-
 gunt ei: sicut sponsus ad sponsam / dicit ex
 sententia: qui huiusmodi est. Dilectus me-
 us mihi / & ad me conuersiones eius. Et il-
 lud quid enim mihi est in celo / scilicet pro
 mercede / & ad te quid volui super terram
 (scilicet pro supplicij vitatione) defecit caro
 mea / & cor meum: deus cordis mei: & pars
 mea deus in eternum.

¶ Dico sexto / q̄ hec tria genera hominū
 appellant incipientes / proficientes / & perfe-
 cti. Numeramus enī priuos inter incipien-
 tes / alios inter proficientes: perfecti sunt re-
 liqui. Ita tamē vt ad Priorem similitudi-
 nem: crebro sese reuocent / se arguant / se ha-
 bere iudicem seuerissimū se magistrum vel
 dominū / vel patrem conseruatozem / vltō-
 remq; negligentiarū: cum tota mentis pro-
 stratiōe recogitent: alioquin vereant illud.
 Nisi in timore dei instanter te tenueris / ci-

to subuerteret domus tua. Nihilominus
 etiā aut post offensas adulterationeq; res
 gredi ad sponsum / scientes dictū ab eo: per
 Hieremī. Tu vero fornicata es cum ama-
 toribus tuis multis: Reuertere tamen ad
 me / & ego suscipiam te: neq; recogitabo am-
 plius te. Sed ais: & quomodo ergo ho-
 mo sibi deum presentē constituet / si non vt
 iudicem? Respondeo &

¶ Dico septimo / q̄ facere sibi eū presen-
 tem sicut patrē videtur: tutissimus modus
 cogitandi de deo: quia hoc verbū incutit ti-
 morem & amorē meditantī: non sic nomē iu-
 dicis / non sic nomē sponsi aut sponse. Pro-
 inde liberū sit vnicuiq; iudiciū. Ego inte-
 rim opinor consultiozem obseruatiōem: ap-
 pud plurimos istam esse: qui deum / sicut
 patrem nostrū: qui in celis est: proponit si-
 bi: vel ad timorem reuentiale incutēdum /
 vel ad amorē filialem infundendū: et
 vniuersaliter ad omnia sua laboriosa pere-
 grinationi necessaria reuerenti fiducia pos-
 tulandum. Quippe nomina hec: domi-
 nus / iudex / magister / iustus / reddens vlti-
 onem velociter / & similia. Vehemētius pa-
 uorem / & minus amorē incutiant: Rursus
 hec nomina sponsa / amica / sponsa manens
 in delicijs / & in cubilibus aromatum / dile-
 ctus / pulcher / & rubicundus manēs inter
 vbera: cuius lena sub capite / & dextra am-
 plexatar / molliorem apud quosdam: q̄ fas-
 tis esset affectiōem / minusq; sinceram pro-
 curant. Nomen hoc / pater noster / miris
 modis inter vtraq; fecit temperare: vt & ti-
 mor sit cum dilectione & dilectio cum timo-
 re / Rogemus te.

¶ Dñica vltima festū Conradi.
 Alticit Regina a dextris tu-
 is Psalmo. xliiij.

Secundus gradus

¶ Dico primo / q̄ anīme insequunt cor-
 pora: hoc dicit pbizonomiste. Ex hoc mul-

Sermones.

ta de animarū dispositionibus coniectant: sicut declarat Albertus primo: de animalibus. Hoc autē dicitur intelligendū est: vt in necessitatis / v. l. coactionis / sit hic sequela: sed inclinatio. De hoc est dictū Socrates: qui respondens discipulis suis: iniquo animo ferentibus: quod de eo quidē phiso nomus dixisset: eū pueroꝝ corruptore / ait: verū dixit / sed contineo.

¶ Dico secūdo / q̄ miris modis iuuat ad operationes / has vel illas conformis inclinatio naturalis: sicut ex aduerso dissonans tantū obest: q̄ vix libertas animi / vix disciplinatio / vix conatus assuefactionis sufficit euincere. Natura negat: nemo feliciter audet.

¶ Dico tertio / q̄ duplices sunt homines: scdm̄ beatū Gregor. ium. Quidā sunt nature inquiete et varie: vt ortū contemplationis: vel non possint / vel molestissime possint ferre: et hos ad actionē mittit. Alii sunt nature tranquilliores acerrimi prones: et hos ad actionē contemplationis mittit.

¶ Dico quarto / q̄ adhuc triplices sunt homines quidā plus vigent in irascibili virtute: quidā in rōnali: quidā in concupiscibili. quo circa videmus alios citius venire ad compunctionis: et contemplationis gratiā ex consideratione detestationis vilitatis suorum flagitiorū: et hoc per vim irascibilem intentaz ad honesta. Alii magis ex iudicio recte rōnis ad idipsuz prouehunt: quibus faciliter suadet / veritas / amor / cognitio splendorq̄ mirificus. viuere cōformiter ad eandem rōnem: quā excolendam susceperunt. Porro molle cor et amabile: vidēs apud alios flexibiles ad ea que sunt cōpassionis vel amoris: qualis vt plurimū describitur anima sancta: que tota liquefacta est: vt ille dilectus suus totus desiderabilis locus est. Talem animā facilius ad contemplationis requiē trahit consideratio: nunc dominice passionis: nunc diuine vocationis / dignationis / ac dilectionis ad se ipsam: nunc cōuersationis pie ac dolorose sanctorū sanctarūq̄ precedentū. In qua virtute sepius viget femineus sexus: qui propterea pius deuotusq̄ nominat. Sed ais et vnde hoc? Respondeo et

¶ Dico quinto / q̄ spicua causa est: est facilius hoc vel illo modo: quis trahit ad contemplationē: cum actus actiuorū sint in patiente bene disposito: disposita vero sensualitas obedire spīritui sursum intēto.

¶ Dico sexto / q̄ etiā hoc diuersis reperitur in sanctis viris. In irascibili Hieronymus et Ambrosius. In rationali Augustinus et sanctus Thomas. In concupiscibili Grego. et Bernar. et c. Sed ais / vnde hoc prouenit diuersitas.

¶ Dico septimo / q̄ aliquādo a deoralis quādo a celo: quādoq̄ a parētibus: quādoq̄ a magistris. vnde quōs autem proueniat. Age deo gratias / et inuānū gratiā hanc ne recipias / rogemus et c.

¶ Feria quinta festū. s. Andree.
Asthit Regina a dextris tuis
in vestitu: psal. xliij.

Tertius gradus est propriū statū respicere. Per Regīnā in verbis thematis / intellige animā christianā / que serēgit: habz em̄

grande regnuz omnīū priorū passionū / et actionū interiorū / et exteriorū: scdm̄ dicta men recte rōnis / et legis diuine regendarū. Hec astat a dextris dei / in portionibus bonis virtutū / et gratiaz / in deaurato vestitu charitatis perfecte: ad quā ad ipsā adueniendā: necessario habet euz Maria quindecim ascendere gradus: quozū primus est dei vocationem attendere. Secundus est: propriā complexione agnoscere / qui declarati sunt. Tertius gradus: quē hodie premanibus habemus / est officiū propriū / vel statū respicere in hoc gradu scdm̄ dicta dicemus.

¶ Dico in p̄mo / q̄ plurima est varietas officiorum et statū in christiana policia. Similiter de corpore mystico: sicut ponit sanctus Paulus que ad modū et in p̄mo gradu tactū est. Sed et gentiles de corpore politico le curi sunt: Plurarch? et alii mlti.

¶ Dico secūdo / q̄ arcendi sunt a contemplationis inquirēda requie. Hieronici / et

De Contemplati

De Contemplationibus. LXXIX

exterioribus occupati. Ratio est: quia hec non simul stant. Contemplatio enim requirit otium: officium autem eorum requirit negotium. Cum autem otium et vocacione ab exterioribus curis contemplatio postulet: et pluribus inveniuntur/ quorum status et officia/ quibus alligati tenentur: nequeant exerceri sine multo strepitu curarum/ et exercitatio corporis et sensuum: quid superet/ nisi tales arcere a contemplationis inquirenda requirunt. Alioquin neutrum feliciter ager homo: quem mediis inter strepitum versare necesse est: videbunt enim quos hostes et deridebunt sabbata eius.

¶ Dico tertio/ quod Mechanici/ Mercatores/ Rustici/ conjugati inepti sunt ad contemplationem. Sileamus interim opera mechanicas/ mercaturas/ rusticationes laboriosas: matrimoniale vinculum: quod impellit mulierem: cogitare que seculi sunt: quomodo placeat viro suo: et virum providere propter liberis.

¶ Dico quarto/ quod etiam prelati ecclesie inepti sunt ad hoc: quos licet Grego. dicat oportere pre cunctis contemplationi esse suspensos. Et tamen si tunc primum niti voluerit contemplationis adeptioni studere: dum deberet subditorum necessitatibus/ corporalibus/ et spiritualibus intendere: ipsi se metipsum irident et fallunt: tentationibus: quos id est curiositati potius adscribi tunc debet: si curam plebis deserentes: querant in suavitate oculi contemplationi delectari: quippe deserunt preceptum dei necessarium voluntariis/ et non necessariis intendentes. Sed ais/ tamen illi debent esse ut Angeli et Atho. ambidextri deo.

¶ Dico quinto/ quod si tales fuerint: tunc bene est. Secus vero ubi contemplatio cessit alicui in talis familiaritate: quod ambidexter factus: potest imperturbatus/ velut Angelus dei contemplando agere: et agendo contemplari/ aut saltem procerus absque multa difficultate de hoc migrare/ dareque se in alterum qualem esse convenit eum: qui in statu perfectionis exercende positus est.

¶ Dico sexto/ quod ecclesiasticorum est presertim religiosorum/ se tradere contemplationi/ quoniam in scola contemplationis et devotionis/ ad hoc traditi sunt ut sint ves-

lut oculi: cetera membra corporis mystici/ dirigentes tam ad se ipsa quam ad deum. Sed ais hoc impossibile/ quia in tali statu sunt pueri/ adolescentes/ Respondeo et

¶ Dico septimo/ quod verum est/ tamen omnes finaliter ad hoc ordinari debent/ pueri non scandalisandi/ adolescentes onerandi/ senes contemplationi totaliter tradendi. Rogemus.

¶ Dominica prima aduentus Attale.

Astitit regina a dextris tuis.
ps. cl. iij.

Dartus gradus est semet ad perfectionem extendere.

¶ Dico primo/ quod vos multorum est/ sufficit mihi vita communis: si cum intimis saluari potero satis est. Nolo merita Apostolorum/ nolo volare per summa/ incedere per planiora contentus sum. Sed ais/ et quod nocumetum exinde puenit talibus. Respondeo et

¶ Dico secundo/ quod hoc quia imperfectio est/ nolle esse perfectum/ et quod servus piger damnatur et de hoc exemplum habemus. Habet aliquis prepotens nobilisque pater familias plures filios/ quemlibet aptissimum ad ampliandum honeste familiarem industriam suam: unus illorum aliis laborantibus/ sedet in domo piger et iners nihil curans/ dummodo nihil sordide vivat/ nihil altum nihil preclarum vel dignum ingenio suo/ aut paterna nobilitate recogitet/ dicit sufficere bona iam habita et qualicumque vita frui. Evocat autem pater eum ad actus sublimiores ac arduos/ monet stimulat/ quis non facile viderit/ quomodo hic filius si obaudit/ nec obedit/ odiosus erit patri: Sic similiter ponitur apud patrem celestem his quos trahit ad charismata meliora ad actus diviniore/ dum torpescunt berentes in finis nec ad perfectionem semet extendentes.

¶ Dico tertio/ quod hoc tamen intelligi volumus de illis: qui nullo statu et officio hu-

[Marginal notes on the left side of the page, partially obscured and difficult to read.]

De Contemplationibus. LXXX

recogitationem/ vel ad aliam huiusmodi re-
cogitationis sollicitudinem. Experiuntque
quod deplorat Propheeta dicens. Quoni-
am lumbi mei impleti sunt illusionibus:
hoc est affectioes. Et reuera illusiones sunt
quas alibi vocat vanitates/ et insanias fal-
sas/ et confabulationes iniquorum: his ob-
litere Lyricus voluit dum ait. Si non in-
tendis studijs vel rebus honestis inuidia
vel amore vigil torquebere. Sed ais: et quis
obsecro liberatus est ab istis/ vt non aliquis
do molesteretur ab eis? Rñdeo et

¶ Dico quarto: puto quod nullus homo
uiuens/ qui vtiq; est vniuersa vanitas/ ve-
rum aliud est trahere se sponte vel ex offi-
cio vel studio talibus occupationibus/ ali-
ud est eos toto desiderio mentis/ manu di-
cretionis sollicitate abigere/ tanquam importu-
nos strepidularum muscarum aculeos ve-
lut aues Abrahe sacrificium vespertinum
circumvolantes. Sed ais/ si ita est quod opor-
tet contemplatiuum occupationes fugere: quid
dicit de occupationibus religiosorum mul-
torum in psalmodijs et cantibus altisonis
obstant ne contemplationi vel acquirende
vel exercende. Nunquid Augustinus flebat
vberime in cantibus suauiter sonantibus ec-
clesie/ vocibus eius alacriter commotus/
et eliquabatur veritas in cor eius. et

¶ Dico quinto quod hoc legitur de Au-
gustino sed an esset vnus ex cantantibus ex-
pressum non inuenio. Adde et dico conse-
quenter quod non est incredibile quosdam/ ex
hic occupatis mentibus in cantu nihilomi-
nus sentire supermentales excessus prefer-
tim vbi quis satagit ex animalis fieri ratio-
nalis et tandem spiritualis post vtrunq;
Ratio autem huius est/ quia ad comparan-
dum contemplationis quietem/ plus gra-
tia puebit: que industria quod rursus interpo-
latio fit in cantibus. Adde quod forte hec mul-
tiplicatio statuta est magis propter animalium
mentes interim occupandas: que scilicet
et altiora nescirent quiete secum meditari
nec ocio vti/ quod propter spirituales/ qui ra-
ri sunt: et quales bene instituta religio pos-
set fortassis a iugo tali liberiores reddere/
ne vel semper araret bos cum asino vel ad
pedes Iesu sedens/ nunquam Maria reperire

tur apud eos/ sed sola Martha.

¶ Dico sexto: quod si te canentem in psalmis
deuocat victor deus ac spiritus suus/ sup-
hec excelsa fluentorum superiorum nihil for-
tius/ nihil beatius. Ita beatus populus il-
le qui scit iubilationem/ qui psallit sapien-
ter iungens verbo sensum cum affectu. Quam
felix est Iesu bone talis anima/ que non est
velut terra sine aqua tibi: quod salubriter agit
cum hac columba tua/ sponsa tua/ amica
tua quod saluberrime prius/ quod beniuole. Nam
et preceptum religiose laudis implet in bo-
ris dicendis: nihilominus gaudet priuile-
gio alicuius in alti silentij solitudine con-
templatis vtiq; fortior hec quam illa beatorum
dicenda est. Sed ais: et quomodo ad hoc
peruenire possem vt vtrunq; seruarem scili-
cet quod psallendo contemplarer et quod Rñdeo et

¶ Dico septimo quod ad hoc/ primo prodest
spiritus orationis preuenire/ ea premeditando
que de promenda sunt: vt liberius transer-
ant in affectum. Secundo prodest conari
trahere ista que dicuntur non tam ad cog-
nitionem subtilem ac multiplicem/ quam ad sa-
porem et exultationem. Sepe enim vbi mi-
nus cognitionis/ ibi plus affectuum intrat
quod dilectio vbi cognitio fortis stat. Ter-
tio prodest imitari gaudentes ad sonitum
Tympani vel Libare: qui carminis harmo-
niam non manopere diiudicant: satis ha-
bentes incidos exultantis tripudij nume-
ros exercere/ quos prouocat ipsa modula-
tio: Tu similiter id quod audis/ legis/ vi-
des/ loqueris/ aut cogitas/ trabe confestim
in affectum: velut aspirans ex intimis/ olfa-
ciens aut gustans. Vt si audieris preter nos as-
surgat prius animus/ ad reuerentiam simili-
lem et dilectionem ad postulatiorem fidem
pro necessitatibus tuis fratrumque tuorum: quod
rum preter communis est. Arripe generosum no-
bilemque preterptum/ ois sede rusticitatis: tu quod
tam regio preter gloriaris displiceat tibi atque ge-
mas exilium/ cui celestis hereditas filiationis
titulo: cuius preter in celis est reseruat. Tale
quod affectus iuenire/ est sine numero vel ter-
mino/ de die in diem suaves et novos/ ves-
lut in fayo vel in manna/ vel in nucleo/ re-
conditos/ qui vberim fluent si contemplati-
onis dente compresseris. Rogemus.

¶

Sermones.

¶ Feria sexta festum Conceptis
onis Marie virginis.

Astirrit regina a dextris tuis investitu
Psal. xliij.

Stertus gradus

est Curiositatem deponere.
Sed ais quid est curiositas /
quomodo et quare deponenda. Respondeo et

¶ Dico primo quod curiositas est studium
circa inutilia / aut vitia / magis quam licet /
deceat vel expediat. Hanc secunda secunda Tho-
mas dicit duplicem scilicet intellectualem / et sen-
sualem / tu dic ad placitum / et Berson in flo-
ribus / omnis doctrina item dare studium.
Hanc curiositatem circa contemplationem
vitare debes. Sed ais / et quomodo hoc?
Respondeo et

¶ Dico secundo: quod sicam debes de-
ponere ut non velis anhelare ad ocium con-
templationis / tanquam cognitur aut alijs ostē-
taturus / tantummodo sublimitatem eius / quod
rum ex veracissimis sanctorum attestationsi-
bus fide quadam accepisti. Sed ais / et cur
igitur tradam me tali contemplationi / qua
intentione et fine.

¶ Dico tertio quod fine quadruplici scilicet
propter te / propter diabolum / propter deum et pro-
ximum / et propter dei mandatum. Primo
propter te / inde vilior sis et abiectior in
oculis tuis / vix perspicacius in dignitate
tua / in comparatione recogitate divinitatis.
Secundo propter diabolum / carnem
et mundum / tentatores ut contra tentatio-
num tela robustior efficiaris. Tertio propter
deum et proximum ut ferventior fias in
amore dei et proximi. Quarto ut demum
currendo viam mandatorum dei alacrior
inueniaris. Ecce finem contemplationis. No-
li ergo te tradere contemplationi / propter solam
cognitionem aut ostentationem. Et cur ita?
Respondeo et

¶ Dico quarto: quod ideo quod etiam si adep-
tus fueris / talem gratiam / non ideo es in
dei gratia / sed potes manere filius eterne da-
nationis. Sunt enim filii infideles et alieni

sunt serui neque / quos aliquando sustinet ci-
bare pater celestis ex adipe frumenti / et de
petra melle saturavit eos. Quemadmodum
apud aliquos ex platis et principibus est vide-
re / quod condemnandis paulo post / ad mortem
mittit aliquos in carcere de preciosis mensis
sue reliquijs: propterea noli altum sapere sed
time recogitans: quod gratia contemplationis nu-
merat inter gratias gratis datas: quod sicut
spes / fides / et prophetia / aut alie virtutes po-
test informis et sine charitate haberi. Quis igitur
secure nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico quinto quod dat eis tales gratias
aliqui ad augmentum suae damnationis: propter
ingratissimum doni dei. Aliquando ad alio-
rum eruditionem: aliquando propter qualicumque
laborum suorum velut falsorum iuvicium pre-
mio transitorio. Pro tali numerum tales
merces dicit. Proverbiorum [beatus pferis
beatus pferwert] Fomicari nullo modo que-
runt in donis dei / propter improprietam dilectionem
aut presumptionem / quod igitur desiderium eorum
affert eis deus / sed iratus. Audiamus illud
Euangelicum: Accipe quod tuum est et vade.

¶ Dico ergo sexto: quod hinc puenit ex dis-
pensatione misericordie dei / quod ab electis
suis sepe declinat ipse sed non in ira nec in
finem. Sed ais et cur igitur ab eis decli-
nat. Respondeo et

¶ Dico septimo: quod abyssum iudiciorum
suorum nemo investigare poterit: Possunt
tamen ex doctorum sanctorum dictis sepe quod deo in-
spirante locuti sunt quidam notarij / civi-
causas sui misterij assignare. Sed quia bo-
ra transijt eadem usque ad diem diuicam re-
seruare decreuimus Rogemus dominum.

¶ Dominica secunda Adventus.

Astirrit regina a dextris tuis investitu.

Veris et cur de

suis amicis subtrahit deuoti-
one contemplationis: ne dum in
nro / sed etiam in alijs casibus
et Sacramento Eucharistie perceptione

¶ Dico octavo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico nono: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico undecimo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico duodecimo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo tertio: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo quarto: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo quinto: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo sexto: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo septimo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo octavo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo nono: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo undecimo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo duodecimo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo tertio: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo quarto: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo quinto: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo sexto: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo septimo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo octavo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo nono: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo decimo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo undecimo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo duodecimo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo decimo tertio: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo decimo quarto: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo decimo quinto: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo decimo sexto: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo decimo septimo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo decimo octavo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo decimo nono: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

¶ Dico decimo decimo decimo decimo: quod deus non dat talibus gratias
contemplationis nisi in domino gloriabitur. Sed
ais et quare deus talibus neque dat tale egres-
sum contemplationis donum. Respondeo et

vt dicit Gabriel super Canone. Respōdeo
q̄ p̄pter sedecim causas fieri pōt.

¶ P̄mo fit hoc q̄n̄q̄s & sepius ad humili-
ationē: vt retundat̄ superbia: vel que pre-
fuit: vel ne surrepat̄ prouidet̄. Propterea
testatur expertus Bern. Vere nihil esse ef-
ficacius ad gratiā hanc inueniendā: vel re-
tinendā: vel recuperandā: q̄ si semper inue-
niantis non altū sapere: s̄ sapere: ad sobrie-
tate. Deniq̄ beatus vir qui semp̄ est pau-
dus: & super custodias suam stat.

¶ Secōdo fit hoc aliq̄n̄ ad desiderii vehe-
mentis ignicndū: quā admodū ignis flatu
cōpellus: erūpit ardentē: & vt discamus
grandia granditer querere.

¶ Tertio fit vt ab homine sua fragilitas
& abyssus miseriarū profundius: & exinde
clarius sentiat̄: quatinus viscat̄ ipse sibi
recogitans: qualis ex se sit: & qualis ex dei
munere esse possit.

¶ Quarto ad induendū viscera pietatis
super aliorū desolatione: quib̄ hec solatio
vel nō concedit̄: vel concessa subtrahit̄.

¶ Quinto ad satisfaciendū interim pro
se vel alijs per dolorem sensibilem ex tali ca-
rentia derelictū: quem admodū humanitas
Lzilli derelicta est: & torrente penalitatu
tota immersa: quatinus ita satisfaceret pro
peccatis non suis: sed alienis.

¶ Sexto fit hoc quādoq̄ ne q̄s idoneus
in doctrina alios iuuare: aut i re aliqua ve-
lit assidue sic ocari sibi: sic inter amplexus
Rachael berere: q̄ negotiū charitatis sper-
nat̄: & lye secūdationi: nequaq̄s inuigilet̄:
horret itaq̄ natura bene instituta pigritia:
propterea si non in altis possit saltē vel in-
fimis queret occupata proficere. Quo eue-
nit: vt sic infirmata anima: sic humiliata
perficiat̄ amplius. Illiq̄ pluuia voluntas
ria segregetur diuine irrorationis.

¶ Septimo: vt homo per multa tēpta-
tus discat ex his que patitur obedientiam:
ceterasq̄ virtutes: quatinus eas postmo-
dum edoceat̄ efficacius. Itaq̄ verum est il-
lud Socraticum. Loquimur melius: que
melius cognoscimus: illud autē melius cog-
noscamus: quod intimius experti sumus.
Nam vir in expertus quid cognouit?

¶ Octauo: ne deserat homo pro contem-

plationis supererogatioe obligationē diuis

¶ Nono ad punitionem (ne iustionis,
venaliū defectuū: tanq̄ si pater iulgentiss-
simus: vel auertat̄ interim faciē a filio lasci-
uioze: vel tristiozem ostendat̄: quatinus ex
inde studiosior sit: in omni modestie custo-
dia: & ne minia negligēs paulatim decidat

¶ Decio vt cognoscat̄ illud Ap̄ li. Non
est volentis: neq̄ curretis sc̄z p̄ industrias
ppriam: sed dei misericordis: cuius rōnis si-
gnū p̄spiciū est: qz postq̄ homo sibi dixerit.
Tu tali die: tali hora vacu' eris ab om-
ni occupatioe: tu certissime aptus eris ad
suauitate p̄templatiōis degustandā. Tu
sic ages: sic te dispones: Sed q̄d: veniet il-
la dies: veniet ariditas in aia amarior: fasti-
dium spūs: horrozlectionis & orationis: te-
nebre & cōturbatio. Sic ex aduerso dum tu
nihil horum p̄posueris: grata superueniet
q̄ non sperabatur hora.

¶ Undecimo: ad purgatiōem maris spi-
ritualis magni & spacioli: qd̄ & nimia quie-
te: sicut & materiale sordes cōtrahere solet:
quas exagitatio cōmotioq̄ depellunt.

¶ Duodecimo: vt innotescat si gratis
ania timet̄ deū: si parata est sc̄z obsequi p̄-
prijs expensis tribulationū & dolozū: que
admodum si stipendia solationū & suau-
tatū ab imperatore suo reciperet: contra il-
los qui orationē suam: vel effūdere nolūt:
vel inefficacem credunt: nisi cōsolatiōum
sentimenta meruerint q̄si non fingeret vn-
q̄ laborem in p̄cepto.

¶ Tredecimo: quatinus oblectet̄ homo
ne semp̄ putrescat: aut ne fornicari incipis-
at in donis dei: ea p̄ se diligens his adbe-
rens: his se oblectans aut ne p̄mū tempa-
neq̄: hic tale recipiat illo futuro cariturus.
Itaq̄ princeps negligit statim remunera-
re militem: & pater filiū denario: vel obulo
vel pomo: aut cibo: q̄ postmodū principa-
tum daturus est: aut regnū: quāuis indul-
gentia principis aut patris illa q̄n̄q̄ mis-
nora det: ad consolationē & ad amoris ius-
diciū referuans: postmodū nihilominus
excellentiōra ad premium.

¶ Decimo quarto: vt dissimulet venire
tantus hospes: ad animā: ne grauef̄ expē-
sis. Sicut ait David ad filiū. Sed qui
D iij

Sermones.

bus expensis/lachrimis/pijs gemitibus/ iunioribus/ vigilijs/ ceterisque corpora grauantibus: aut quod forte anima iunior non possit sustinere ebrietate spiritus: si iugiter intro duceret rex eam in cellaria vinaria sua/ propterea clauem gerit/nunc claudens/nunc aperiens.

¶ Decimo quinto: ut puocet te deus sicut aquila pullos suos ad volandum/ et magister filium ad ambulandum: vides quod deserit mater filium hac indulgentia ut derelicta clamer ad eam/ utque egrediens cautior sit ad adherere sibi. Cautior insuper ne cadat/ prospicere et que sita mentem letior suscipiat inuentam/ blanditias et oscula suauius addat.

¶ Decimo sexto: ad exercendam sapientiam quam opus perfectum habet. Nam quod est acerbius tribulatio/ quam materia patientie copiosior apud animam/ quam aut per gustatione delicia rum para disti/ relabit et corrumpit ad dolores inferni/ ad similitudinem ymbre mortis/ ad erumnas huius consilij. Sumit postremo coniectura quante futura esset amaritudinis separatio perpetua. Quisquis es igitur/ qui ad contemplationem traditus es/ satage impiger ad eam sed ita/ ut illam expectes ab alto/ humiliter paratus ea uti: si venerit cum gratiarum actione/ paratus sit ea carere bono animo/ si non aduenit erit habentes amara/ sed ne spernas aut iudices non habentes/ recogitans assidue quod in sola charitate dei est regnum dei. Denique maledicta terra nostra spiritualis/ sicut et corporalis non germinat fructum sine spinis et tribulis/ nec absque dolore anima pergnans/ veritatis plenum parturit. Rogemus.

¶ Dominica tertia aduentus Adelheidis.

Astitit regina a dextris tuis. Psal. xliiij.

Optimus gradus

est Loganimitate assumere. Et quid ad hoc dicitis.

¶ Dico primo: quod hic gradus admodum necessarius est poterat enim fortassis/ ex premissa consideratione deuotus animus saluberrimos et suauissimos contemplationis fructus quasi negligere et dicere/ ut quid fatigarer frustra quid eniterer ad-

quirere quod ignerat anima mea/ si proficuum fuerit/ aut damnationi imputandum/ fiat itaque voluntas dei det si velit per gustationem huius dulcedinis hic sentire negat/ si voluerit. Paratum cor meum ad utrumque. Sed ait: quia igitur faciam? Respondet.

¶ Dico secundo: quod facere debes sicut ortulanus: Sed au di tu quod hic loquor. Deus ne queso: quoniam neque qui plantat ut dicit apostolus: neque qui rigat est aliquid. Tribulatio minus vult nos deus plantare solerter/ et rigare siue hoc carnaliter intelligas siue spiritualiter. Alioquin/ quomodo coadiutores dei sumus qualiter implemus. Non te prebis deum deum tuum: si laborem diligentiamque datam humanitatis deserentes/ sololum diuinitus adiutorium prestolamur. Sit igitur labor noster/ sit induitria/ sit conatus/ plantans et rigans: incrementum vero quod si viuificans/ super infusam virtutem donec Christus a quo perat humiliter et fiduciale expectetur. Nemo de negligentia et inerti corde sibi blandiatur/ si nolit ad contemplationis culmen anbelare. Confundit prior vna ratio/ vna consideratio/ dicens ad perfectionem se met ipsum extendere.

¶ Dico tertio: quod facere debes/ ut bacularius qui fert baculum/ debes inuisi non tuis viribus et industrijs/ sed dei adiutorio. etc. Nemo preterea deserat cepitum iter hoc perfectionis si senserit ut sentiet laqueos innumerabiles temptationum absconditos in via qua ambulat/ sepe repulsus non confundatur/ crebro deludans nec iudicio suo proficiens non conturbetur. Satagat enim tur innitens forti baculo precioris altissimi non arduineo laboris sui. Qui capit capiat/ quam labore querit/ imo requirit ad illam quod tamen dare nequit contemplationis gratiam.

¶ Dico quarto: quod facere debes sic pres et matres: sed ita videmus in hominis formatione/ patres generant/ matres alunt in utero. Alioquin quomodo nasci puerum/ ringeret? Huiusmodi natus quod fructus huiusmodi oia nisi desuper anima detur solo creatis arbitrio/ viuificatio non illud pius informe a c velut inutile. Huiusmodi fenestras remouet leuat caput/ oculos aperit alioquin quomodo ratione videret? Quod si sol abscederet radios/ frustra ad visionem huiusmodi oia sic

De Contemplatione

...dicitur in eadem...
¶ Dico primo: quod facere debes sicut...
¶ Dico secundo: quod facere debes sicut...
¶ Dico tertio: quod facere debes sicut...
¶ Dico quarto: quod facere debes sicut...
¶ Dico quinto: quod facere debes sicut...
¶ Dico sexto: quod facere debes sicut...
¶ Dico septimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico octavo: quod facere debes sicut...
¶ Dico nono: quod facere debes sicut...
¶ Dico decimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico undecimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico duodecimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico trigesimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico quadragésimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico quinquagesimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico sexagesimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico septuagesimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico octogésimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico nonagesimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo primo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo secundo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo tertio: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo quarto: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo quinto: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo sexto: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo septimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo octavo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo nono: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo decimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo undecimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo duodecimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo trigesimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo quadragésimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo quinquagesimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo sexagesimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo septuagesimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo octogésimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo nonagesimo: quod facere debes sicut...
¶ Dico centesimo centesimo: quod facere debes sicut...

rent de sole iusticie idem existima.

¶ Dico quinto / q̄ facere debes / sicut ar-
tifices. Si enim nihil absq̄ magno labore
deus dedit mortalibz: vt poeta loquit. Si
nemo coronabit / nisi qui legitime certauit.
scdm̄ Apli verba. Si deniqz minores
artes: quaz enumerationē prosequi vacuū
est / cū tanta sollicitudine / vigilijs / anxietate
te discunt voces: vel ad fugā paupertatis /
vel ad augmentū diuitiaz / vel inanes lau-
dū titulos: aut aliq̄ tale mortale caducū /
aut fluidū. si ppter hoc fu: inductus poeta
dicere. Labor improbo oīa vincit: et duris
veniens in rebo egestas. Pudeat / pigeatqz
pro re pulcherrima / maxima et diuina minus
esse sollicitos / min⁹ longanimes et erectos.

¶ Dico sexto / q̄ facere debes: vt ascensor
monti / fortis ascensor monti / hui⁹ attingere
paratus / ad p̄tentiones alacer erūpe ex-
ultans: vt gigas ad currendā viam. firma
gressum: ne labar⁹ retro: sed et lapis violē-
tior erigere / abijce molā terrene cogitatio-
is a collo tuo: hoc te fabulosus Syli ph⁹ edo-
ceat. Usqzquo placebit tibi regio hecege-
itar⁹ in valle lachrymar⁹ in limo / pfundi / et
luto feci. Illuc sursum aspira / vbi diuitie /
par gaudū spiritus in ethere puro.

¶ Dico septimo / q̄ facere debes sicut ei-
nito [ein ebenen grudel] et quid facit hic
inquis? Primo sufflat. Scdo turbat fu-
mo. Tertio p̄tat. Quarto flet siue lachry-
mar⁹. Quinto ignē cineribz conseruat: et tu-
tiliter fac ita. Primo suffla et exuffla / ne
cessauer⁹ legēdo / meditādo / et orādo: donec
scintilla deuotionis / vel tenuis euolitet.
Scdo turbabit te ab initio fumus tentati-
onū si l'erumpēs / fuliginosus et teter pūget
bicoctos rōnis / et faciē interiorē: velut in
rugas p̄bet. Tertio p̄sta sufflans / donec
flā ma vehementior. dehinc purior emicet /
donec tandē serenissima trāquillaqz lux: ve-
lut in carbone viuo / supererit oēm fumosi-
tatis inq̄te caliginē talr̄ accendi / talqz luce
pfundi sibi cupiebat: qui dicebat vte renes
meos et cor meū rē. Quarto / q̄ si intēdo
si agēdo tale nihil iuener⁹ / dolēs doleas sal-
tē infelicitatē tuā / congelationē tuā: dicēs
et snia illud p̄phetiā. Miser factus sum et
curuatus sum vsqz in finē tota die contri-

status ingrediebar. Crede mihi nō minus
nō perdes laborem tuū non mercedē tuam
apud illū: qui laborem tuum et doloze consi-
derat. Quinto Et p̄o si desiderū aie tue
tribuerit tibi deus / p̄ueniens te in b̄ndicti-
onibz dulcedinis. hoc vnū summo p̄ cura-
uer⁹: vt deuotionis ignē accensum multo co-
natu: rātoqz labore p̄seruet cineres humili-
tatis p̄ flatū arrogantie: ne q̄si iam aliq̄s ti-
bi magn⁹ videaris p̄ gelicidiū in sup̄ iners-
tis negligētie: ne quali tā sufficiēter attiges-
ris: qd̄ quesisti. Itaqz liceat hac / illacqz ver-
bis aut actibus sup̄uacuis effluere. Vera
liquidē est snia carmine cōprehensa. Non
minor est virtus / q̄ querē parta tuere. Ad
qd̄ spectat illud tritū prouerbiū. Bonus
cōseruator par est bono p̄quisitori. S; ve-
re stultis / quoz grē effundent / sicut Alio-
notat. puerbio. Miser non obuēnit bona
scutella: quā non effundat; Rogemus.

¶ Dominica quarta Aduentus
vigilia Natiuitatis Christi.

Alticit Regina a dextris tu-
is Psalmo. cliij.

Claus gradus

est passionū vel affectionum
origines aduertere / passiōes
intellige [Beweglichbeyten /
bertzigügen / ruerungen] rē.

¶ Dico primo / q̄ hic grad⁹ vtilis est: et
necessarius: quia hec scientia est ars amādī
deum. sicut Quidi. tradidit artem amādī
feminas. Necesse est ergo scire quid amor /
et passiones alias: que ex amore omnes pro-
cedunt. Sed ais / Et qui / quotqz sunt tas-
les modi amores et passiones.

¶ Dico secundo / q̄ multi multa tradide-
runt: vt Aristote. in Rhetoricis: Hugo in
tractatu de oratione: Guillielm⁹ Parrisiē.
in suo p̄niali. Demū Berson / vsqz ad vices-
nariū extulit: sed in p̄nitarum tres tradit scz
Compunctionē / admirationē / et exultatio-
nem: sicut tria appropriata in diuinis / po-
tentiam / sapientiam / et bonitatem: Et sic
militar virge sumi / aurore / et innice.

¶ iij

De Contemplationibus. LXXIII

nis appetit? vñ reuerentialis tremor/ vñ abominatio/ r vñ iter vnde generales quatuor passionēs spes/ metus/ meror/ gaudiū.

¶ Dico septimo/ q̄ scdm̄ Augusti. Rādicit omniū passionū malarum est superbia. Sicut ex aduerso oim̄ virtutū mater humilitas. Quo circa breuissime hic tradit: sed efficacissima regula diūtinguendū inter affectionē bonam r malā: ex hac duplici radice: quarū semper altera in fructibus affectionū: si dili' gener atrectaueris sapit. Inuidet aliquis: quare? quia solus cupit impunitus excellere. Puhllanimis est/ arrogās est/ inobediens est/ gratis male agit r nocet: quare? quia in iudicio proprio: ac volūtatis arbitrio manens vult impune excellere. Tolle hunc appetitū impunitē excellē: r sic cupidū confestim rami omnes fructus: r folia viciozū aruerūt. Et pro inuidia charitas: r pro ira benignitas/ vel mitis pro auaricia frugalitas: pro accidia strenuitas: r ita de reliquis. Bermiabit in his homo Christus. Lucifer in alijs semper imitat. Rogemus dominum.

¶ Feria secunda festum Natiuitatis Christi.

Asticit Regina a dextris tuis
is Psalmo. cliij.

Quoniam gradus est

tempus idoneū inquirere.

¶ Dico primo/ q̄ oīa tempus habent: Ecclesia. iij. Et miluus in celo cognouit tempus suū/ turtur r hērudo/ r ciconia custodierūt tps suū. Sed r Christus in Natiuitate obseruauit tps congruū. Unde r apostolus ad Gal. 4. Cū venit plenitudo tps misit deus filiū suū factū ex muliere/ factū sub lege. Hec em̄ differētia est iter Christi r alios hoies: qd̄ alij hoies nascunt subiecti necitate tps. Christus aut̄ tanq̄ dñs r cōditōr oim̄ tempoz: elegit sibi tps in quo nasceret: sicut r matrem/ r locū. Et q̄ que a deo sunt ordinata: sunt r cōsequenter dñs

posita: ideo consequens est: q̄ conueniens iūssimo tempore Christus nasceret. Sed ais/ non apparet q̄ cōueniente tempore sit natus: quia venit/ vt suos liberaret. Ergo non deberet nasci tempore seruitutis: quo scilicet tot' orbis p̄cepto Augusti descripius est: r quasi tributarius factus. Item natus est sub alienigena/ quibus tamē promissio facta non fuerat. Item natus fuit in hieme: vbi breuiores sunt dies. Præsentia aut̄ eius in mundo diei comparat: Ioannis nono. Ne oportet operari opera eius/ qui milit me/ donec dies est. Sed in estate sunt dies longiores/ q̄ in hyeme. Ergo cum natus fuerit: in profundo hyemis/ octauo Kalendas Ianuarias. Non videtur tempus idoneū esse: Respondeo r

¶ Dico secundo/ q̄ hec omnia r alia huius temporis optime congruebant sue natiuitati. Fuit enim primo natus ipse seruitus: r hoc congrue: sicut enim moralitas tem nostram suscepit: vt nos ad vitam reduceret. ¶ Secūdo fuit natus tempore pacis. Nam tempore illo: quo totus orbis sub vno principe viuebat/ maxima pax fuit in mundo: r ideo decebat: vt illo tempore Christus nasceret/ qui est pax nostra: sicut enim Hieronymus super Isa. Veteres renouamus historias: r inuenimus vsq̄ ad vicēsimū octauum annū Cæsaris Augusti/ in toto orbe terrarū fuisse discordiam ortam. Oro autem domino: omnia bella cessauerunt.

¶ Tertio fuit natus tempore monarchie Congruerat em̄ vt illo tempore Christus nasceret: quo vnus princeps dominabatur in mundo: qui venerat suos congregare in vnum: vt esset vnū ouile/ r vnus pastor. ¶ Quarto natus fuit tempore herodis alienigene: quia (vt dicit Crisostomus super Matth.) Quādiū Iudaica gens sub Iudaicis regibus/ quāuis peccatoribus tenebatur: Prophete mitebantur ad remediū eius. Hunc quando lex dei sub potestate regis iniqui tenebat: nascitur Christus: q̄a magna r desperabilis infirmitas. medicum artificiozem requirebat.

¶ Quinto natus fuit in hyeme: vt pro nobis mox natus pati inciperet.

Sexto fuit natus in nocte. Nam pastoribus in nocte apparuit angelus: quia nos qui in nocte eramus sedentes in tenebris / et in umbra mortis venit liberandos. Septimo fuit natus cum dies prolongaret: ut ostenderet / quod ipse venerat: ut homines crescerent in lucem divinam: secundum illud Luce primo. Illuminare his / qui in tenebris / et in umbra mortis sedent etc. Ecce quomodo omnia tempus sui habent. sic etiam et volenti meditari / et orare congruum tempus est eligendum. Sed ait / et quod est illud tempus aptum. Temperat enim deus rerum vices: Est vespertinum / est serotinum / est nocturnum / est gallicantus / est crepusculum / est matutinum est prima / tertia / sexta / nona. Rñ deo.

¶ Dico tertio / quod nemo potest deo tempus presumere: quavis secundum industriam humanam aliquod potest idoneum tempus monstrari: quid enim distinguendum erit de temporum varietate: quando nunc est tempus fieri: nunc ridendi: nunc amplectendi: nunc fieri longe ab amplectibus: et ita de reliquis. Quin preterea gloriabundus in domino Psal. ait. Septies in die laudem dixi tibi super iudicia iustitie tue. Et alibi media nocte surgebam ad confitendum tibi. Et rursus ait / se in matutino interfecisse omnes peccatores terre: hoc est omnes temptaciones ad peccatum inducentes subiecit: quod non nisi vigilans / et orans fecisse credendus est. Rursus ad dominum. Exitus inquit matutini et vespere delectabis. Et quis est qui tempus audeat presumere deo / et non illud beneplaciti sui / beneplacenter: nec minus vigilanter prestoletur. Visitas eum diluculo / dicit afflictus Job: et subito probas illum. Sed ait / et que secundum industriam humanam bona convenientior? Respondeo et

¶ Dico quarto / quod hora illa convenientior est: in qua cibus digestus est sine cura / et solus. Hoc enim est tempus nocturnum: in quo cibus digestus / et cure mundi sepositus sunt. Sicut fecit Stephanus abbas Listerien. qui curas amisit ianue. Sed et tunc observator adest nemo qui gemitum lugubrem / qui suspiria ex uno pectore eruta: qui rugitus amarus: qui plangores interruptos:

qui pstratões humiles: qui madentes oculos: qui faciem nunc rubore / nunc pallore suffusam: qui palmas vitasque tenas / cum oculis ad celum: qui pectoris crebras tonsiones: qui fixas terre vel altaribus oscula: qui supplices alios gestus / et signacula membris in pella notare potuerit.

¶ Dico quinto / quod ad hoc aptum est tempus sacrum et celebre: quis enim temporibus sacris / et celebribus dubitaverit copiosiora solere infundi gratie divine fluentia super magnam hospitale viventium: et carcerem purgandorum mortuorum. Tunc enim in die bona venimus ad deum: tunc fiducialiter ad aliquem sanctorum dicimus. Prospera diem triumphalem tuum. Tunc copiosiores carismatum reliquie velut a mensa splendidissima beatorum conviviuntur et eciidit largiende pauperibus / et mendicis precantibus / querentibus et pullantibus. An non canit ecclesia pro conuicione / et nutrijus Hester. hoc est humanitatis nostre cum divinitate hodie per totum mundum melius facti sunt celi. Doceant nos corporales medici debiles / et infirmi sic tempus observare. Doceant in carcere / et tenebris clausi sic a mensa iudicis. aliquando sua iura ciborum fragmenta promereri.

¶ Dico sexto / quod ad hoc aptum est: tempus adversum: precipue pro incipientibus et proficientibus: de perfectis iam nolo loqui: qui tempore adversitatis prosperiter sciunt uti per arma iustitie. Est insuper alia temporum varietas: siendi. s. et ridendi tempus adversitatis: quod per noctem et tempus prosperitatis: quod per diem scriptura sepe significat. Silam igitur de perfectis: qui utroque tempore sciunt uti per arma iustitie a dextris / et a sinistris velut ambidextri / dicentes cum apostolo scio abundare / et scio penuriam pati / gaudere cum gaudentibus / et flere cum flentibus: quavis etiam inter lacrymas contingat eis illud Virgilianum. Mens imota manet lacryme volunt inanes / mens quippe talius manet fixa in vno eternitatis centro: velut axis / circa quam decurrunt volubilis rota temporalitatis: aut sicut acus affecta per magnetem ad polum se dirigit. Et vero de incipientibus / et proficientibus videtur experientia cum scriptura

in nocte... dicitur... quia...
 in nocte apparuit angelus: quia nos qui in nocte eramus sedentes in tenebris / et in umbra mortis venit liberandos.
 Septimo fuit natus cum dies prolongaret: ut ostenderet / quod ipse venerat: ut homines crescerent in lucem divinam: secundum illud Luce primo. Illuminare his / qui in tenebris / et in umbra mortis sedent etc.
 Ecce quomodo omnia tempus sui habent. sic etiam et volenti meditari / et orare congruum tempus est eligendum.
 Sed ait / et quod est illud tempus aptum. Temperat enim deus rerum vices: Est vespertinum / est serotinum / est nocturnum / est gallicantus / est crepusculum / est matutinum est prima / tertia / sexta / nona.
 Rñ deo.
 ¶ Dico tertio / quod nemo potest deo tempus presumere: quavis secundum industriam humanam aliquod potest idoneum tempus monstrari: quid enim distinguendum erit de temporum varietate: quando nunc est tempus fieri: nunc ridendi: nunc amplectendi: nunc fieri longe ab amplectibus: et ita de reliquis.
 Quin preterea gloriabundus in domino Psal. ait. Septies in die laudem dixi tibi super iudicia iustitie tue. Et alibi media nocte surgebam ad confitendum tibi. Et rursus ait / se in matutino interfecisse omnes peccatores terre: hoc est omnes temptaciones ad peccatum inducentes subiecit: quod non nisi vigilans / et orans fecisse credendus est.
 Rursus ad dominum. Exitus inquit matutini et vespere delectabis. Et quis est qui tempus audeat presumere deo / et non illud beneplaciti sui / beneplacenter: nec minus vigilanter prestoletur.
 Visitas eum diluculo / dicit afflictus Job: et subito probas illum. Sed ait / et que secundum industriam humanam bona convenientior?
 Respondeo et
 ¶ Dico quarto / quod hora illa convenientior est: in qua cibus digestus est sine cura / et solus. Hoc enim est tempus nocturnum: in quo cibus digestus / et cure mundi sepositus sunt. Sicut fecit Stephanus abbas Listerien. qui curas amisit ianue. Sed et tunc observator adest nemo qui gemitum lugubrem / qui suspiria ex uno pectore eruta: qui rugitus amarus: qui plangores interruptos:
 qui pstratões humiles: qui madentes oculos: qui faciem nunc rubore / nunc pallore suffusam: qui palmas vitasque tenas / cum oculis ad celum: qui pectoris crebras tonsiones: qui fixas terre vel altaribus oscula: qui supplices alios gestus / et signacula membris in pella notare potuerit.
 ¶ Dico quinto / quod ad hoc aptum est tempus sacrum et celebre: quis enim temporibus sacris / et celebribus dubitaverit copiosiora solere infundi gratie divine fluentia super magnam hospitale viventium: et carcerem purgandorum mortuorum. Tunc enim in die bona venimus ad deum: tunc fiducialiter ad aliquem sanctorum dicimus. Prospera diem triumphalem tuum. Tunc copiosiores carismatum reliquie velut a mensa splendidissima beatorum conviviuntur et eciidit largiende pauperibus / et mendicis precantibus / querentibus et pullantibus. An non canit ecclesia pro conuicione / et nutrijus Hester. hoc est humanitatis nostre cum divinitate hodie per totum mundum melius facti sunt celi. Doceant nos corporales medici debiles / et infirmi sic tempus observare. Doceant in carcere / et tenebris clausi sic a mensa iudicis. aliquando sua iura ciborum fragmenta promereri.
 ¶ Dico sexto / quod ad hoc aptum est: tempus adversum: precipue pro incipientibus et proficientibus: de perfectis iam nolo loqui: qui tempore adversitatis prosperiter sciunt uti per arma iustitie. Est insuper alia temporum varietas: siendi. s. et ridendi tempus adversitatis: quod per noctem et tempus prosperitatis: quod per diem scriptura sepe significat. Silam igitur de perfectis: qui utroque tempore sciunt uti per arma iustitie a dextris / et a sinistris velut ambidextri / dicentes cum apostolo scio abundare / et scio penuriam pati / gaudere cum gaudentibus / et flere cum flentibus: quavis etiam inter lacrymas contingat eis illud Virgilianum. Mens imota manet lacryme volunt inanes / mens quippe talius manet fixa in vno eternitatis centro: velut axis / circa quam decurrunt volubilis rota temporalitatis: aut sicut acus affecta per magnetem ad polum se dirigit. Et vero de incipientibus / et proficientibus videtur experientia cum scriptura

De Contemplationibus. LXXxiii

rum auctoritate doctrix esse: q̄ plus eis
prodest rēpus aduersitatis: siquidem ipsa
moderata sit: et talis que iudiciū rōnis inte
grū custodiat: et in q̄ dei munere patientie
prouentū operet. Aduersitas quippe talis
potentiori quadā manu monere eos eripere
se ab hoc limo profundū: vt a terra se suble
uent: dum illic tribulationem et dolorem in
ueniūt: agunt studiosius: quod Propheta
subiūxit. Et nomē domini inuocauit. Sen
tiant quippe/ quoniā prope est dñs his qui
tribulatio sunt corde. Et q̄ adiutor est in tri
bulationibz: illud insuper inuoca me in tri
bulationibz erua me: et honorificabis me.
Sic em̄ colūba rōnalis non hñs vbi pes
desiderij requiescat: reuertit ad archam con
templatiōis. Sic eadē archa. crescentibus
aquis tribulationū subleuat amplius: sic
ascendūt tribulati in superiora domus sue
spiritualis: vt Anna et Petrus cū ceteris:
dum per opprobriū aliquo d / vel parentū
mortem/ vel patrie afflictionem/ vel rerum
inopiam accipiunt?

¶ Dico septimo/ q̄ hec tribulatio et tem
pus aduersitatis antiparitas est quedaz
spūalis [geistlicher widertritt] que con
trariū fortificat. Est secūdo eos ferrū eracu
ens. Est tertio Absinthium pueros abla
ctans/ auellensq; ab yberibus. Pueri dum
ablactantur matres ad ybera liniūt ama
ra: et vituli dum ablactant frontibus eorū
affigit curis ericina. Sic homo a deo ab
lactatur aliquando hoc qd reperit in om
nibz delectabilibz huius mōdi/ sel amaritu
dinis quecūq; gustat. Aliquando affigit
sibi deus cutē Ericini ad frontē/ etiā ad lit
terā rugas: quod illic notare posset Alma
redēptoris. Tunc scilicet quando odibilis
est mūdo (quāuis sibi dulcis sit mūdus.)
Beati isti qui ex his mouent ad relinquen
dū mūdū facientes ex necessitate virtutē.
Sicut illa que obtulit gallū. s. Martino:
per gallū rubicunde Chrīste intellige dele
ctabilia huius mūdi/ gloriā/ delicias/ et dis
uitias: quas inſectant homines/ et cum eas
dem cōsequi non possunt/ eas ppter deū re
linquūt: et bene fecerint ex necessitate vir
tutem alias nihil merent. Sunt alij pessī
mi/ qui inde sūt peiores.

¶ Feria quarta Joan. euange
liste ad Joannitas.

¶ Astitit Regina a dextris tuis in
vestitu deau. Psal. xliij.

¶ **D**ecimus gradus

est locum aptū eligere.

¶ Dico primo/ q̄ oīa que
runt locum idoneū/ et aptū.
Inſpice elemēta/ terrā/ et lapides: querunt
inſimū locum: nec habent pacē/ nisi illo se
receptint. Sic aqua/ aer. Patet in vetrica:
que quia plena est aere/ non manet/ nisi cū
violētia subter aquas: sed mox sue nature
relicta subſilit in aerem super aquā. Ignis
semper sursum flagrat. Videamus et hoc
ipm in elemētatis vūeribus/ pacē non ha
bet talpa/ aut lūbricus nisi in terra: piscis
nisi in aqua/ auis nisi in aere/ libera/ quan
tumcūq; bene tractetur in auario. Vide
tandē hoc in ipsa rationali creatura homi
ne/ cui nunquā pax erit/ nec est/ nec fuit/ ni
si in loco suo naturali quiescat: ipse est de
us: domine fecisti nos ad te non est quies
tum cor nostrū/ nisi in te: ait Augustinus/
et in libro confessionū decimo. cap. xl. Neq;
in his om̄ibus que percurro consulens te:
intētio locum tutū anime mee/ nisi in te:
quo caligantur oculi mei: quo colligantur
sparsa mea: nec a te quicūq; recedat ex me.
Hic locus est iustitia generaliter capta/ ni
si in hac non erit pax: Percussus sum vt fe
num/ et aruit cor meum: quia oblitus sum
comedere panē meum. Comedis o homo
flatū superbie/ arenam auaricie/ fumū sul
phureū luxurie: ideo non faciaris: quia hic
non est/ pars anime tue. Beati qui esuriūt
et sit iustitiā: quoniā ipsi saturabunt.
Ecce quomodo omnia locū aptum eligūt.
Primo elementata: secūdo elementata: tertio
cor humanū. Ergo non minus eligendus
locus aptus orationi et contemplationi.

¶ Dico secundo/ q̄ etiā deus ipse Chri
stus dñs aptū elegit locū sue natiuitatē: vt
tēp̄i cōgruamus. Voluit nasci Berbleem: et
nō Hierusalē/ Nazareth: neq; romē: et hoc
quidē procul dubio apte. Ea em̄ que a deo

Sermones.

sunt ordinata: sunt et cōueniēter disposita. Sed ais apparet quia cōueniētiōr fuisset locus sue natiuitatis. Primo Hierusalem quia scribit̃ Iſa. scdo. de Syon exiit lex et verbū domini de Hierusalē: s; Christus est vere verbū dei igit̃. Secūdo s; et Hazareth: q̃a Hazarethus vocabit̃: Iſa. xi. Flos erit de stirpe iuda debebat nasci. Tertio porro dñs natus est in mōdo: vt p̃t̃at̃ fide annūciaret. s; Roma fuit caput mōdi: igit̃ mōdo et

¶ Dico tertio/ q̃ aptissimus locus fuit Bethelem nō obstantibus illis obiectionibus. Tum primo/ q̃a Dauid cui p̃missus fuit: Christus fuit nat̃ in Bethelem. Tum scdo/ quia Bethelem interpretat̃ domus panis: Christus aut̃ erat panis de celo descendens. Noluit aut̃ Hierusolimis nasci volens per hoc gloriā hominū confutare. gloriañ de origine nobiliū ciuitatū: et in quib; precipue honorari volunt. Christus aut̃ econuerso in ciuitate ignobili nasci voluit: et in ciuitate nobili pari opprobriū: noluit et florem de natiuitate: sed cōuersationez virtuosam: et ideo in ciuitate Hazareth educari voluit et nutrir̃. In Bethelem aut̃ voluit peregre nasci: quia (vt Bregio dicit) per humanitatē quā assumpserat: quasi in alieno nascebat: non scdm̃ potestatem: sed secundū naturā. Et Beda per hoc q̃ in diuerso loco eger nobis multas māones in domo patris sui prepararet. Noluit Romē nasci: ne cōuersio mūdi attribueret̃ potentie Romane/ sed diuinitati. Et vt diuinitas cognosceret̃ orbem transformasse terrarum: pauperculā elegit̃ matrē: pauperiorē patriā: infirmā mūdi: vt confundat fortia. Sicut dicit̃ p̃ri. ad Cor. p̃ri. Et ideo vt suam potestatem magis ostenderet: in ipsa Roma que caput orbis erat: statuit caput ecclesie sue: in signū victorie perfecte: vt exinde virtus et fides deriuaret̃ ad vniuersum mundū/ secundū illud Iſa. xxvi. Ciuitatem sublimē humiliāuit: et cōculcauit eam pes pauperis (id est Christi) et gressus egenorū (id est apostolorū Petri et Pauli) Sed ais et quid ad propositū nostrum: Respōdeo et

¶ Dico quarto/ q̃ Christus nedū in natiuitate: sed in oratiōe et cōtēplatione sua locū elegit idoneum. Primo: aliquando di-

missa turba ascendit in montē solus orare. Matth. xiiij. Secūdo: aliquando abiit in locū desertum/ ibiq; orabat. Mar. p̃ri. Tertio: aliquando auulsius a discipulis positus genib; orabat. Luce. xxij. Quarto: volens transfigurari in montē ascendit. Et Joannes noliter euāgelista: dilectus dei discipulus loca obseruabat: aliqui declinādo: aliqui insectādo et. Primo em̃ ecce cōiugis leue pectus respuit: et pectus dñi elegit: in quo et in cena recubuit: et sapientiam exhaulit: potauitq;. Secūdo nauē patris reliquit: et cruci Christi adhefit sub ea stans. Tertio Lherintū balneantē fugit et Christi doctrine adhefit. Quarto in insula Pathmos: sicut aiunt fratres Rhodiani Epocalipsim scripsit et vidit. Quinto euāgeliiū dum scribere vellet: ieiuniū populo indicit: quatinus gratia si bi a deo recte scribendi p̃staret locū sanctissimū elegit. pro quo rogauit: ne intēpestare turbaret/ dum scriberet: quod a deo si bi concessum legitur nedum pro eo tēpore: sed et posteris tēporibus: vt dicit̃ Helinandus: haberetur in Lombardica hitoria/ vbi nulla est perturbatio aeris. Sexto porro sepulchrū tanq; locū quietis introiuit. Tum em̃ esset nonagintanouē annorū: et a passione dñi secundū Iſidorū anno sexagesimo septimo. Apparuit ei dñs cū discipulis suis dicens. Veni dilecte mi ad me: quia tps̃ est vt in mēsa mea cū tuis fratribus epuleris. Surgens aut̃ Joānes cepit ire. Cui dominus/ dñica die ad me venies: veniente igitur dñica die vniuersus populus cōfuit ad ecclesiā: que fuerat in ipso nocte fabricata. Quia prior pulloz cantu predicauit eisde hortans eos vt in fide essent stabiles: et in mandatis dei essent feruentes. Post hoc foueam quadram iuxta altare fecit fieri/ et terrā extra ecclesiā iactari/ descendensq; in foueam/ expansis ad deū manibus dixit. Inuitatus ad conuiuiū tuuz domine Iesu Christi. Ecce venio gratias agēs: quia dignatus es me ad tuas epulas inuitare. sciens quia ex toto corde meo desiderarem te. Luncq; orationem finisset/ tanta lux super eum emicuit: quod nullus in eum inspicere potuit. Recedente aut̃ lumine māna fouca plena repe-

231

De Contemplationibus LXXXV

ritur qđ in loco illo vsq; hodie generatur
ita vt in sūdo fouee instar minure arene sca
turire videatur/sicut in fontibus fieri con
suevit. Septimo inde 7 modo requiescit
in loco celoz. Habes ecce quomō 7 Libris
stus 7 dilectus eius discipulus Joannes
locum elegerunt idoneū. Sic 7 nos. Sed
ais 7 quem locum eligere oportet ad oranz
dū: sunt em̄ multa genera locoz. Rñdeo 7

¶ Dico quinto qđ verum est: multa sunt
genera locoz. Locoz enim alius sanctus
alius publicus/alius priuatus/alter in de
re/alter in strepitu /quidam obscurus 7 ar
tus/al: lucidus 7 amplus 7 sub diuo pa
rens. Itaq; diuersis diuersa placent loca.
Primo sunt quos adiuuat locus abdit⁹/
subobscurus/artus/ bassus/habitant hū
velut in sepulchris 7 speluncis cauernisq;
terre. Secō sunt quib; aptus est locus.

Tertio inuenies alios/loca nō curantes.
Quarto alios vero quibus nihil obstat
nec aqua nec folia/nec aues/nec venti/nec
canes/nec organū/nec chorea. Inuenies
alios quos offendat omnis sonitus/alios
vero quib; nihil obstat s; perficit locus stre
pidulosus / vt ex murmure labentis aque
vel susurris volitantū folioz/ vel sonoris
cantibus auiū vel stridulo ventozum sibi
lo vel fluminū / vel mariū allisione confu
sa vt maxime domū ex resonantia suaue so
nantis ecclie in vocibus modulantis/ in
campanis 7 organis in choro. Et qđ alijs
ad lasciuā bis ad modestie cedit grauita
tem. Quint etiam videre est in nonnullis s;
paucis/nec passim imitandis quibus om
nis ille nuptialis apparatus in choreis 7
citharis in gesticulationibus/in venusta
te feminarū/cū vestitu deaurato circūami
narum varietate/vertitur in theoreticos sin
cerissimosq; mentis excessus. Unde libidi
nes suas ineptissimas / nec minus fediss
mas impbi cōsecrant. Sic diligentib; des
um/oiā coopant in bonum: sic in omni re
utilitatem suam/sic mel suū velut apes in
ueniūt. Exaltati quippe a terra/omnia tra
bunt ad se ipsos. Sed ais 7 quis igif loc⁹
aprior 7

¶ Dico sexto qđ ceteris paribus eligibili
or est locus sacer quem virtuosissima chris

sti presentia consecratioq; fidelis/solemnis
q; 7 vota fidelium 7 gesta sanctorum depi
cta vel sculpta 7 sepulchra defunctorū red
dunt apriorem. Sed ais: non possum esse
semper in loco sacro sed 7 per strepidum 7
alias multas causas aprior mibi locus ali
us a sacro. Rñdeo qđ iō ceteris parib; 7

¶ Dico septimo fm̄ Bersonē in de mō
te contemplationis. primo propter diuersi
tatem talē Generalis regula/ad sciendum
quis locus ad secretum querendum aprior
eiect/dari non potest sed querat hunc quili
bet secundum gratiā a deo sibi traditam
7 eti. in scōm statum ei convenientem in q̄
fuerit quem potest continuare aut in quo
se ipm poterit exercitare sine nota erga ali
os quibus conuiuit vel singularitatis vane
glorie aut etiam ypocrisis: poterit enim
esse aliquis de statu tali aut in vira tali qđ
ecclesiam sepe vilitare nō habebit vel a ta
li nimis distabit. Breuiter ergo loquendo
ad habendum leuius assuescendum est in
ppria domo/aut in sua camera si talis sola
haberi poterit aut alicubi intra eā. Et ad
hoc consequendum multum faciet psuetu
do aut complacentia 7 delectatio ibidem re
cepta. Nec oportet semp attendere qđ has
beatur talis secreta solitudo/aut etiā secre
tus locus determinatus. Sed vbicumq;
fuerit/siue in campis siue in villis/siue in
balneo (quē admodum tradidit Christo)
vbi solus se homo pōt recolligere 7 a mun
do se potest subtrahere. Et pdest sepe diuer
fitas 7 loci mutatio ad delectationem 7 re
creationem/quam aliquis sic potest accipe
re. Hocrum autem tempus ad hoc con
uenientius est/quia quietius 7 magis pas
cificum absq; tentationibus vane glorie
mundi. Sed heu iam multum in corde oc
cupati/adeo qđ nec ipsi nec deus locum in
habitat sed diabolus quia libū ipse (vt
scholares faciunt) ad locum posuit. Libri
isti sunt cogitationes 7 concupiscentie ma
le. Rogemus dominum.

P

Sermones.

¶ Dominica infra octauā Flat. Libri.
Astirit Regina a dertriqtu
is. Psalmo. xlii. ij.

Vadecimus gra-

dus. Sicut conuenientie assu-
mere | tylich geberd/vmnd
fitten. | Dicit Duiliel. olim
Parrhensius Epus/q̄ corpo-
ris debita ordinatio/multū prodest ad fir-
mam cogitationē alicuius rei habendā: vt
ait Bersen de mote contemplationis. Et hu-
ius rei pot assignari ratico: lib. ij. cōtra gen-
tiles cap. i. ij. qui dī q̄ naturale est bonū:
vt per sensus cognitionē accipiat/et difficil-
limū esse sensibilia trāscendere. Reperio autē
sex modos orandi: qui autentici et cōmen-
dati sunt auctoritate sanctorū scripturaz.
¶ Nam om̄e quod ordinat ad aliquē finem/
si ducit in hunc finē merito cōmendabile
est. ¶ Hi autē modi ordinati sunt ad orationē
mentale. Oratio autē nihil aliud est sc̄dm
Damascenum q̄ ascensus mentis in deū.
Quicquid ergo mentē ascendere facit in de-
um est bonus orandi modus / quilibet hūc
qui sibi magis congruat accipiat.

¶ Primus modus est brachia/et ambas
manus conuictas / et extēlas sup caput ver-
sus celū quātum p̄uales extēdere. Non tas-
cens/nō sedens/nec a podians/sed erectus
toto corpore sursum. Ad hanc corpōris ha-
bitudinē sequit̄ similis/et cōrespondēs ha-
bitudo aī. achi dīcat dec/non incumbo ego
alicui rei ab eo sperās adiutorii/sed totus
in te leuor/adiuuā me. ¶ Hunc orandi modū
docuit Paulus. Viros/feminas/et senes.
p̄ri. Thimo. ij. Uelō q̄ viros orare in om̄i
loco leuantes puras manus. Flora puras
manus non enim impuris/sanguine/luto
auaricie/vel fece luxurie/nō ira et discepta-
tiōe. Flora in om̄i loco non solū in ecclia/
sed vt Prop̄beta ait. In om̄i loco dñatio-
nis eius benedic aīa mea dño. ¶ Oelius tñ
in ecclia: quā ibi primo reliquie sanctorū.
sc̄do impedimentū diaboli. tertio corpus
Christi. quarto angeli. sed tñ habita opoz
tunitate sc̄dm Lyram vbicq̄ prodest oratio
fidelis. Quidā habent sordidas sanguine

homicidiū: sicut Dauid qui p̄sensit in mor-
tem viue. itē Lhain. Quidā luto auaricie:
qui detinēt aliena inuito dño. Ue illis qui
multiplicāt non sua vsq̄ quo/et aggrauant
cōtra se densum lutū. Flora tenue lutum/
quādo confitet de turro fructū: Sed in
denso sunt vsurarij et c. sic moriunt. O caue
quia lapis de pariete clamabit/et lignum
quod inter iuncturas edificioz est/ respon-
debit. Quidam fece luxurie: laueris miler/
vbi lachryma te leuabit/et non totū mare.
Lharissimi fratres/vere nemo verecūdatur
dignus est/nō est muliebze. Docet autē non
solū viros/ sed et mulieres. Et mulieres in
habitu ornato id est decenti et bono cum
verecundia que est preciosum ornamentū
in fronte mulieris: quo caret frons meret-
ricis. Frons mulieris meretricis facta est si-
bi: noluit erubescere. Et sobrietate gestus
decenter ornantes se/ non crinose/nō intor-
tis crinibus/crispatis/et capitibus non ve-
latis / aut auro id est aureis cōnamentis/
aut margaritis affixis auro vel argēto v̄l
in uestibus p̄sūtis circa collum et manus/
aut in veste p̄ciosa. Lcharissime sorores obe-
dientes sitis huic doctrine. Quid gloria
mini in crinibz/ est gloria similis glorie sus-
ris de laqueo. Hō autē uitū de Abilone. ij.
Regū. xvij. Item hystoriam de tribus lan-
ceis Joab. Sic tu fatua mulier/ adberes
quercui id est luxurioso/ quia fert cibū por-
corū/ et diabolus infigit. xxxvi. lanceas in
cor faue mulieris. Prima superbia. Secū-
da luxuria. Tertia discordie inter mulieres
et virum suum p̄pter ipsam. Ecce lac ueum
capilloz. Et quid ego his hystorijs cū da-
rior luce sit. Respice saltem antecessores qd̄
iam iterū est vbi aurum/ et vbi margaritē
vbi tunice/ et Christiane victus et vestit
diuitie christianoz. Quomō autē audeas
his tempibus p̄parere cum armis quibus
tu animam christi fidelem occidisti in cons-
pectu filij dei/ nunq̄d sic placabis eū: nō
et osecto. Compelloz ego imaginari iudeos
ante ipm̄ slectentes genua/ cū tu flectes
ris. Ipse pender in cruce nudus/ tu sericis
vestitus/ tu tortos crines/ ipse coronā spi-
neam/ ipse clauos in pedibus et manibus/
tu rostra/ ipse consputus facie/ tu fronte et

Et Contempla

[Marginal notes on the right side of the page, partially visible and illegible.]

De Contemplationibus LXXXVI

politus / ipse caligantibus oculis et gero magis ad mulieres acutior. **D**eus meus respice in faciem d. r. tui et non illorum mementote creatoris vestri in diebus iuuentutis vestre. et leuabitis puras manus. Non solum autem viros et mulieres vocat sed et senes per mansuetum Dauid: quando supueniente mansuetudine corripuitur senes. Ipse autem senex Dauid dicit: Eleuatio manuum mearum sacrificium vestitum quid dicat senex? **D** dicat: ego miser quot vanitates exercui / luxuriatus / adulteratus sum. Adhuc nunquam plene confessus / raro penitentiam compleui neque repetere possum / transit memoria. **D**eus ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum / cito anticipent nos misericordie tue / quia pauperes facti sumus. Conuerte nos deus. et. Item raro visitauit ecclesiam / semper distuli velle conuertere / statui terminos / dices postquam torba bebis eris quietus / uideo me magis indispotum quam unquam / quid agam. **D**eus non confundas ab expectatione mea. Ecce eleuatio manuum. Item obliuatis senibus / qui gloriantur in malicia dicit Psalmista. Quid gloriaris in malicia / aam nihil alias valens. Jeiunare non potest / post prandium orationes longas dicere non potest pre somno: nullam itaque effugium: nulla spes sibi patet quam quod in se ipso desperat et factu cogitatu suo in deum dicat. **D**omine imperfectum meum viderunt oculi tui. Non ergo confundas me ab expectatione mea sed suscipe me in eloquium tuum / ubi dixisti non lo mortem peccatoris sed magis ut uertatur et uiuat. Impotens ego ad opera uerificationis et pnie cum sim et debilis oro domine lignum fumigas non extinguas arundinem quod flammam uero non fringas sed intret in speculum tuo oratio mea sic incensum in speculum tuo. Et eleuatio manuum mearum sit sacrificium uespertinum.

Secundus modus est stando erecte sicut prius sed tamen habedo manus propositas et contiguas extensas atque erectas coram oculis suis: bec est manus eorum qui sciunt se in oratione quasi bellare contra inimicos / mundum / carnem / et diabolum. Primo mundus me impugnat / incitor ego senex ad diuitias noctes duco isomnes / cuius ergo anxie de

sidero honores / tristior de ignominia. Quid agam miser? angustie mihi sunt undique.

Secundo caro. Incendit ad voluptatem / cogitationes incitant de preteritis desidero lectos molles cibum delectabile / sed quid? pugna est inexorabilis in finem damnabit domesticus inimicus / quid agam miser?

Tertio est hostis potentissimus / iratissimus diabolus cognitis enim iaculus infestat / potest immutare fantasiam / excitare potentiam: quod igitur grauius quam resistere / de hoc autem hoste nesciuissimem / nisi discipuli tui Petrus et Paulus dicerent. Inquire uos armaturam dei / ut possitis stare aduersus insidias diaboli: quoniam non est nobis colluctatio aduersus carnem et sanguinem sed aduersus principes et potestates / aduersus mundi retores tenebrarum harum: pro spiritualia nequitie in celestibus: Propterea accipite armaturam dei / ut possitis resistere in die malo et in omnibus perfecti stare ad Ephe. vi. Ecce deus sic anxius in te solum dominum confido / sto hic paratus ad pugnam. Sed tu deus in adiutorium meum intende. et. Cum sic stas in conspectu domini quid putas: nunquam expellet te: qui relictus es ab omnibus: non profecto / ipse promissus sit. Psal. Clamabit ad me / et ego exaudiam eum / cum ipso sum in tribulatione eripiam eum et glorificabo eum. Sic iosaphat rex orauit. Paralip. xx. Cum enim congregati essent filii Noab et filii Amos et cum eis de ammonitis ad iosaphat ut pugnaret contra eum. Veneruntque nuntii et indicauerunt iosaphat dicentes. Venit contra te multitudo magna de his locis / qui trans mare sunt et de Syria. iosaphat autem timore perterritus totum se protulit ad rogandum dominum / et predicauit ieiunium uniuerso iuda. Congregatusque est Judas ad deprecandum dominum sed et omnes de urbibus suis uenerunt ad obsecrandum deum. Cumque sterisset leuatis manibus iosaphat in medio ceteri Judei et Iherusalem in domo domini / ante atrium nouum ait. Domine deus patrum nostrorum tu es deus in celo / et dominus cunctis regnis gentium in manu tua est fortitudo et potentia / nec quisquam tibi potest resistere. Hunc igitur ecce filius Amos et Noab / et mos seipsum pro quibus non cessasti Israhel ut transfireret quoniam egrediebantur de egiptopro: sed declinauerunt ab eis / et non interfecerunt.

Sermones

runt illos, E conuerso agunt et nuunt nos
ei, cere de poitione quam tracioisti nos
bis deus noiter, ergo no iudicabis eos: in
nobis qdem no est tanta feritudo vt pos
simus huic multitudini resistere que irruit
super nos. Omnis vero iuda habitabat co
ra dno: cu paruulis et vxoribus et liberis su
is, Erat aut Jozabel/filius Zacharie/ Ba
naie/filij Jozabel/filij Nardanie/ leuies
de filiis Esaph super que factus est spūs
dñi in medio turbe et ait, Attendite oīs iu
da et q habitatis in Ierusalem: et tu rex Jo
saphat/ hec dicit dñs vobis, Nolite timere
nec pauertis banc multitudinē: nō em est
vra pugna sed dei/ non enim eritis q dimi
cabitis/ sed tantūmō pfidenter state/ et vi
debitis auxilium dñi, Cras egrediemini
eos et dñs erit vobiscū, Josaphat ergo et
iuda et oēs habitatores Iherusalem ceciderunt
prout in terrā coram dño / et adorauerunt
deū, Cūq cepissent laudes canere/ vertit
dñs insidias eorū/ in semetipsos filiorū scilicet
Ammon et Joab/ et montis seir/ et pculi
si sunt, Hanc filij Ammon et Joab p sur
reperunt aduersum habitatores mōtis seir
vt interficeret et deleterent eos: cūq hoc ope
perpetrassent etiā in semetipsos pueri mutu
is cōcidere vulneribus: Porro Iuda cū ve
nisset ad spelūcā q respicit solitudinē/ vidit
pcul late oēm regionē/ plenā cadaveribus
nec superesse quenquā qui necesse potuisset
euadere, Inueneruntq inier cadauera
variā supellectilem/ vestes qqs et vasa p
ciosissima/ et diriperunt ita vt oīa portare
nō possent, Reuersusq est oīs vir Iuda et
habitatores Iherusalem cū letitia magna
eo q dedisset eis dñs gaudium de inimicis
suis/ ingressiq sunt in Iherusalem cū psal
terijs/ et cytharis in domū dñi.

¶ Tertius modus est stare erecto corpo
re/ sed inclinato capite quasi non audendo
oculos leuare: hic est mos desperatiū, De
viribus ppijs et meritis ppter multitudinem
peccatorū, nescientiū q caput vertere debeat,
Talis fuit publicanus/ stans in templo,
Talis fuit et filius iunior/ Luce, xv. Logi
tant abyssum criminū qz nō habent nec ha
buerunt vnq sine bonū, Sz qd fecerūt di
xerunt cogitantes apd se nō recte, Exiguū

et cū tedio est tps vite nre/ et nō est refrigeri
um in fine hoīs/ et nō est q agnū hit/ ruer
lus ab inferis, Quia ex nihilo nati sum
et post hoc erim? tanq nō iucrim?, Quō
fumus afflat? ē in naribus nris/ et pmo scin
tilla ad pmoūcū cor nrm, Quia extinc
cinis erit corp? nrm: et spūs diffudet tanq
mollis aer, Et irātibit vita nra tanq vesti
giū nubis: et sic nebula dissoluet/ q fugata
est a radijs solis/ et a caloze illi? aggrauata
et nomē nrm obliuionē accipiet p tps, Et
nemo memoriā debet opey nroz, Umbra
em transitus est tps nrm/ et nō est reuersio
finis nri: qm pignata est: et nemo reuertit,
Venite ergo et fruamur bonis q sunt et vta
mur creatura tanq i iuuetute celeriter, Vi
no pccioso/ et vngueti nos implicamus et nō
pcreat nos flos tps, Et conemus nos ro
his/ anq marcescat nullū prātū hit/ qd non
pertranseat luxuria nra, Nemo vrm exors
hit luxurie nre, Vbiq relinqmus signa les
titie/ qm hec est pars nra: et hec est fors nra
Opprimam? paupem iustū/ et nō parcam?
vltate nec veterano/ nec reueremur canos
mli tps, Sit aut fortitudo nra lex iustit
ie, Siti aut tales putauerūt se aliqd depor
tare et saturari siliquis pccoz/ sed nihil/
nemo dabat illi, Fiam hoc considerates di
cūt/ lassati sumus in via iniquitatis et perdis
tionis/ et ambulam? vias difficiles viā aut
dñi ignoramus: quid nobis pfuit supbia?
aut diuitiaz/ in crantia / qd contulit nobis
transierunt singula illa tanq ymbra/ et tā
q nunciū pcurrentem/ itez nauis/ itē auis/
item sagitta, Illi igit libenter susciperent
penitentiā timent nō posse satisfacere/ reuer
tiq in seipfos dicunt/ nunq fame peribo,
Ibo ad patrē/ imo curro in odore yngens
torū suorū/ et dicā pater peccaui, Ecce banc
verecūdiā, zc, Vultis audire aliū sic orātē
publicanū, Luce, xviii, Publican? stās a
lōge nolebat nec oculos ad celū leuare: qz
memor peccatorū/ pecc? pcutiebat dicens,
Deus ppius esto mihi peccatori et abijt
in domū suā iustificat?, De deus me? me
rear eg? meos labores hāc voce ex itimo
pferi? et salu? ero, De me? respice i me nec
hec oīo excidat mēte: de? iō paties/ dulc? et
mltū micors / paties diu ad pñiaz expectā

do. *Iſa. iij.* Propterea expectat nos deus: ut misereatur nostri. Nolo mortē impij: ſ; ut conuertat a via ſua / et uiuat *Ezechiel. xxxij.* Delcui ut nubē iniquitates tuas: et qñ ne bulā peccatū tua. reuertere ad me qñ redemite. Propiti⁹ esto respiciēdo meā fragilitatē, qñ ſicut lutū feciſti me: et ſicut caſeū me coagulāſti et. Qñ ſi iniquitates obſeruaueris dñe. Dñe quis ſuſtinebit. Tibi quē feciſti: quē redemiſti. n̄ corruptibilib⁹ auro vel argento. ſed precioſo ſanguine. qñ ſi agni immaculati Chriſti / et incontaminati. i. pe. i. Cui regnū p̄paraſti: et vere p̄tori peccatū cognofcēti. ps. Quoniam iniquitatē meam ego cognoſco et. A peccato recedenti. *Jo. viij.* Uade et noli ampli⁹ peccare. Humiliter petenti qz nec oculos leuo. Ecce chariſſimi ſimi hunc tertium modum. Cum igitur ſi ſteris cogita hūc publicanū item et humilia te / et audies approbationem operabilem. Dico autē uobis / qz hic deſcendit iuſtificatus in domū ſuā ab illo. Chariſſimi fr̄es et ſozores aperite corda ueſtra vulneranter dei piſſima miſericordia: nō ſinatis eā fruſtra toties mittere ſagittas / non deſiderat magna / vnicū ſuſpiriū ex corde ſcilicet vel le dimittere peccatū et ab eo recedere. Chariſſimi quid dicemus / quā excuſationē habebimus cum tā parua requirat: tu ergo primo ſacerdos ſtatue / p̄fecto diſponam me. Tu adoleſcens / cauebo. Tu adultera uidebo / quomō euadam. Et illud ſpe bona uobis p̄ponite. Dico ego uobis: et p̄mitto qz deſcendetis iuſtificati in domū ueſtram / et poſt hanc uitā miſerabilem finaliter uitā eternam poſſidebitis.

¶ Quartus modus eſt orare flexis genibus / et in terrā poſitis / oculis leuatis in celum. Hic modus a multis obſeruatus legitur a Maria ſm Alber. dñ ab Angelo ſalutaret. A leproſo qz flexo poblite orauit dominū. A Chriſto in monte Oliueti. A Paulo qz ait / ad *Ephē. iij.* Flecto genua mea ad patrem domini noſtri Jeſu chriſti / ex quo ois paternitas. et. A Stephano dum lapidaret. A Bartholomeo qz centies in die et centies in nocte. Et beat. Paulus prim⁹ beremita / ſuit inuentus geniculans mortuus. A ſancto Antonio. Quis ergo mo-

di nouē autores. Primus eſt bea. uirgo: ſic em̄ ſolita fuit orare eamqz ſic reperit oratorem Archangelus Gabriel cū p̄cepit dñm inclinatis genib⁹ / et eleuatis puris manib⁹ erectis in celum oculis / ad patrē miſericordiaz / p̄ incarnationē fili⁹ ſui / deuotiſſimas p̄ces cum lacrimis fudiſſe legit. Et Angelo uenienti reuerenter aſurrexiſſe / qz hec ad honeſtatē pertinebāt / ſicqz p̄urbata / de noua ſalutatione capite inclinato humiliter ſtetiſſe. Hā et hoc modo in picturis conſueuit p̄ totā eccleſiam figurari communius. Tandem quoqz percepta annūciatione credendo in eam cōſenſiſſe: et cōtortius impleri nō dubitaſſe. At ruruſum flexis genibus in terrā / et eleuatis oculis in celū ac manib⁹ ex intimo corde / erūpentib⁹ p̄gaudio lacrimis deuotiſſime ſagittando dixiſſe: ſi at mihi ſm uerbum tuū / et ſic deū pariter et hoīem concepiſſe. Scōs: Leproſus ille Mar. primo Venit ad eū deprecans et genu flexo dixit: Si uis potes me mūdare. Jeſus autē miſertus eius / extendit manum ſuam / et tangens eū ait illi: uolo mūdare. Tertius eſt Chriſtus: qz in p̄pria p̄ſona geniculauit / cū ſuā duriffimā paſſionē p̄ſideraret. *Luce. xxij.* Et ip̄e auulſus eſt ab eis quantū iactus eſt lapidis / et poſitis genibus orabat dicēs. Pater ſi uis tranſfer calicem iſtū a me. Nota / auulſus ab eis: ual et em̄ oratio in ſecreto. Sunc autē tria t̄pa apta orationi. Primū: mane. ps. Mane aſtabo tibi / et uidebo / qz ad huc ieiunū. Secundū: uespertinū. ps. Dirigat oꝝ mea ſicut incenſum in ſpectu tuo. Eleuatio manū meaz ſecrificiū uespertinū: qz ab huiusmodi impedimentis inuenimur digeſti. Tertū nocturnū: ps. Media nocte ſurgēbam ad p̄ſtendū tibi: Nota / quantū iactus eſt lapidis indeterminata meſura / et melius qz ſi determinata meſura iactus lapidis poneret / ut nunqz in hac uita tñ Chriſtus ab aliqz elonget qz cor lapideū peccatoris ſi uoluerit poſſit ad ſe p̄uerti. Nota poſitis genibus p̄tra illos / qz erecto ſtant corpore uel nō niſi ſiniſtrū genu flectit / docet em̄ nō humiliari ſiniſtro genu ſc̄z de malis ſuis ſ; et humiliari dextero genu. i. de bonis *Iſa. xlv.* In me met ip̄o iurauit / egrediet de

Sermones.

ore meo Iustitie p̄b̄i: et non reuertet: q̄z mi
bi curuabit oē genu. Et Paul' ad Phil. ij.
Propter qd̄ et de' exaltauit illū et donauit
illī nomē qd̄ est sup̄ omne nomē: vt in noīe
Ih̄su oē genu flectat / ceditiū / terretriū / et
infernoz. Ecce. 3. autores potes et alios sex
adducere. 4°. Paulus. 5°. est ille feruidus
Stephanus: qd̄ longius moroz cū nā hoc
apte indiderit: vt susp̄s ocul' ad deū ore
mus / canes / lupi / pisces / cū sunt in aliq̄ tri
bulatiōe v̄lulant eleuat' capitiū: et nesciūt
qd̄ faciūt: sed indicant potentia dei. Dicā
ego narratiunculā Bible: que h̄r Jobelis
p̄ri. q̄ erat tanta licitas / q̄ nō remanserūt
arbores / nec herbe. Tres p̄ueniūt bestie q̄si
ad p̄cessiōnē leuātes capita / clamādo / petē
do auxiliū: et ipse Jobel ad dñm clamans
dicit. Ad te dñe clamabo: qz ignis comedit
speciosa deserti: et flāma succēdit oīa ligna
regionis. S; et bestie a gri q̄si area fictiens
imbrem susp̄exerūt ad te / qm̄ exiccati sunt
fontes aquarū: et ignis deuorauit speciosa
deserti. Charissimū hoc bestie: et qd̄ nos fa
ciem' ? Diues h; p̄les paruulos. p̄medat
clauē ancille: q̄ crudelis nō dat puulis il
li currūt ad patrē: et nō h̄nt qd̄ aliud rogāt
vt det panes / vel auferat clauē ab ea. Di
lectissimī fratres: q̄s est diues / et dom' illa
magna ē iste mund' ? Baruch. 3. O Israel
q̄s magna ē dom' dei et ingēs locus possessi
onis ei'. Magnus est et nō h; sine excelsus
et imensus. Ancilla est nā / que h; clauē: qz
naturalr̄ habemus panē p̄ pluuiā / et alia / et
q̄n̄ ista est crudelis p̄ siccitatē. itez remediū
sumam' exēplo puuloz: p̄queramur deo p̄
p̄cessiōes: qz sepius claudit p̄stellatiōes.
Nos igit̄ leuamus oculos n̄ros ad deū dice
mus / cū Dauid. Ad te leuauī oculos meos
qui h̄itas in celis. Ecce sic̄ oculi rē. ita oculi
n̄ri ad dñm: donec misereatur n̄ri. et sine du
bio miserebit n̄ri. Quartus est Paulus
Christi discipul' ad ephe. 3. In uisus rei grā
flecto genua mea ad patrē d. n. Jesu. Chri
sti. ex quo oīs paternitas in celis et in terra
noīatur: vt det vobis s̄m diuitias gl̄ie sue
virtutē corroborari sp̄m eius in interiori
boīe Christi h̄itare per fidem cordib; v̄ris
in charitare radicati et fūdati vt possit' cō
prehendere cū omnib; sanctis / q̄ sit latitū

do et longitudo / et sublimitas / et p̄fundū.
Scire etiā sup̄eminētē charitatē Christi
sciētē et impleamini in omnē plenitudinē
dei. Ecce charissimi quatuor ceteros: q̄s igit̄
tur vellet verecūdari / flectere genua / nō em̄
vñū duntaxat s; ambo. Quint' modus
est faciendo p̄nus in terrā sup̄ facie suā qz
si videres cū Propheta: qm̄ humiliata est
in puluerē aīa n̄ra / id est corp' meu qz scio
me esse cinerē. Ad hunc modū amonet nos
Dauid: Venite adorem' et p̄cidamus an
te deū / ploremus corā dño q̄ fecit nos qz ip
se est dñs deus n̄r / nos aut̄ populus eius
et oues pascue eius. Sic Christus in mōte
Oliueti p̄cidit in facie grati ergo esse debe
mus et illius exemplo terra p̄urati orare
ve aut̄ ingrat' / qz clamat ad deū de terra
sanguis Christi magis q̄ Abel fr̄is clama
uit. Sextus modus est: manib; et v̄nis
extensis admodū crucis. Et ite est modus
eorū q̄ sunt oīb; hominib; p̄odus et omnia
mūdāna sunt ei molestia / sicut fuerūt Pau
lo dicente. Mihi aut̄ absit gloriari n. n. in
cruce dñi n̄ri Jesu Christi: p̄ quē mihi mū
dus crucifixus est / et ego mūdo ad Gala.
vi. Mūdo quippe ei crucifixus erat / qz
hūc cordi suo iā mortuū nō amabat. S; et
se ip̄m mūdo crucifixus erat: qz tal' se exhibe
re studuit / vt ab eo q̄si mortu' p̄cipiscā nō
posset. Si em̄ in vno loco sint mortuus et
viuens / et si mortu' viuū nō videt / viuus
tñ mortuū videt: si vero vtriq; mortui sunt
alter alterum nequaquā videt: ita q̄ iā mū
dus nō amat s; tñ ab illo vel nō volēs ama
tur: et si ip̄e velut mortuus mūdo nō vi
det / hunc tñ mūdo ad huc nō mortuus
videt. Si vero nec ip̄e in amore mūdoz
retinet nec rursus a mūdo amere retinet /
vicissim sibi vtriq; extincti sunt / qz dū al
ter alter non appetit q̄si mortuus mortuū
nō attendit. Quia igit̄ nec Paulus mūdi
glām q̄rebat / nec a mūdi gloria ip̄se que
rebat / et se mūdo / et mūdo sibi crucifi
xum esse gloriat' / hec Greg. in moralib; lib.
v. Sic Helias orauit. iij. Reg. iij. p̄ filio
vidue. Sic et Christ' in cruce dñm missas
caneret in pontificalib; cū Vitra corone
Lacina rubea sanguinea cirotheca in ma
nib; et sandalis in pedib; clauoz cum dia

cono et subdiacono latronibus / Acolitis
 Maria et Joanne. Duas collectas impo-
 nens una pro inimicis. Pater dimitte illis quia
 nesciunt quod faciunt. Alia pro se. Pater in ma-
 nus tuas commendo spiritum meum. etc. **De**
 misericors quod non debimus: tu inimicis par-
 cis et peris pro eis. **Qui d dicitis:** Popule
 meus quod feci tibi: aut in qua te contulauit. Ad
 coartianos: quod non feci quod facere non de-
 bui: **Genitus es a christianis parentibus** si
 de informatus te non auro neque argento re-
 demisti / sed sanguine meo: te non emi sed redemi
 sufficit una gutta ad unionem deitatis et
 humanitatis: ego non unam sed infinitas ef-
 fudi. primo circumcissione. secundo in morte **U**
 ueri. tertio in flagellatione. quarto in coro-
 natione. quinto in affixione crucis. sexto in
 apertura lateris / obitico de omnibus labo-
 ribus ab ineunte etate quid facere debui:
 roga ergo ut fauceat anime tue.

¶ Primus modus orandi est: **Voluntari**
 que videlicet sibi quisque assumit pro sua
 voluntate dum voluerit orare. Et talis est mul-
 tiplex: sunt enim varii modi proponendi corpore
 vel aptandi ad contemplationem. **Hic** stat
 ille genua flexit / ille toto corpore prosternitur /
 hic pronus hic supinus iacet / hic faciem me-
 dia iter genua locat. **Alter** eam manu operit /
 hic alter innixus cubito unius vel duobus. **Sub**
 leuat unus oculos quantum valet sursum / ali-
 us deorsum figit / alii hac illac circumducit.
Sistit alius gressum / alter ambulat / pin-
 de dicit **Aplos.** Quilibet abundat in suo
 sensu. **Suus** unicuique mos est: ait **Comis-**
cus. Sed ais: quod melior est et convenientior
 modus orandi inter omnes illos? **R**ndit **Ber-**
son: in de monte contemplationis / quod **Bu-**
ilbel. parisiensis dicit / quod ei videtur iste modus esse bo-
 nus et proficiuus / quod se quod recte teneat / supra
 brachium sinistrum inclinando. **Crede** bene ait
Berson: hoc ipsum experientia accepisse. **Scio**
 et alium cui nulla dispositio et corporis ordina-
 tio magis prestat auxilium / sicut sedendo incli-
 natus supra dorsum / et quasi iaceat vultum ver-
 sum tenens ad celum aut terram. **Aliquibus** pla-
 cet ire et redire. quod interdum potest esse proficiuum /
 pro recreatione aliquantulum. **Dico** tamen tandem
 pro regula generalis / nedum de situ sed etiam de lo-
 co et tempore / quod unusquisque in talibus sequi debet

quod bonum in oculis suis visum fuerit ad fa-
 cilitatem contemplationis assequende. **Exceptis**
 his quod regularis consuetudo ligat disciplina ad
 obseruantiam certi temporis et loci. **Alio**que ve illi
 pro quem pro sua singularitate scandalum venit.
Haec et vineam dominicam quod depastus est: talis
 vitis singularis fera. **Sile** in de monte ha-
 bes ubi dicit. **Quilibet** corpus suum in tali
 statuatur dispositione / quam sibi magis noue-
 rit delectabilem et expedientem / siue hoc sit ge-
 niculando siue stando / siue sedendo incli-
 nando siue appodiando siue etiam iacendo. **Et**
 est hoc intelligendum / cum quod solus extiterit
 poterit enim tunc sine singularitate id agere.
In ecclesia enim oportet se alijs conformare.

¶ Feria secunda festum Circumcisionis.

Assitit regina a dextris tuis. ps. cliij.

Dodecim gra-

duus est: Libo moderanter in-
 dulgere. **¶** Dico primo: quod
 hoc valde necessarium est proci-
 pue incipientibus. **Ad** dico notat. **Flam**
 alie sunt institutorum obseruationes in incipi-
 entibus contemplatione. **Alie** sunt in proficienti-
 bus. **Alie** sunt in perfectis: quod pro consuetudinem
 iam exercitatos habet sensus. **Qui** cum **Aplo** sci-
 unt abundare / sciunt penuriam pati et in omni
 loco leuare puras manus. **Secus** apud incipi-
 entes quibus ut fragilibus a propodiacula
 quenda sunt / donec solidior structura sur-
 reuerit. pro talibus fuit sermo de locorum vel tem-
 porum obseruatione / sicut hic / de moderatio-
 ne cibi et somni. **Sed** ais et cur ita expedit pro
 cipue incipientibus. **R**ndeo et **¶** Dico se-
 cundo: quod hoc ideo quia in hoc studio contempla-
 tionis inchoat de uehemens et quasi iugis labor
 a requirit ac proinde vitales / animalesque spiritus con-
 sumunt plurimum / plurimumque reparatione pro cibis
 et somno: vel saltem crebriori uti necesse est.
Sed ais: **Bravate** animam. **Ligat** et inuiscat
 abundantis refectio. **Haec** gustata carne desipit
 spiritus. **R**ndeo et **¶** Dico tertio: quod tu abun-
 dantes dicitis / nos loquimur temperatum: quia
 uis abundantis grauiusque pro morula sumpti-
 onis haberi posset temperata / si ad prouentum
 onem tenorem insperet. **Sed** ais aliam vitam nos
 doces quod scilicet contemplatiui in vitam patrum / te
 P iij

nuerūt q̄ fuerūt artissime abstinentie.

¶ Dico. 4. q̄ fuerūt q̄ p̄ gr̄a p̄replatiōis
vel p̄phetia p̄nerēda / conati sunt imitari:
vel Helia vel Joannē Bap. vel Daniēle.
vel aliq̄ne de patribz egipti in abstinentia z
austcritate q̄ nō p̄phetici s̄z fantastici facti.
Docuerūt suo exemplo q̄ nō cuiuslibet est
volare / cū p̄fectis quibz gr̄e q̄dam plus a
posterioris admirāde q̄ assequēde p̄cesse sunt
¶ Q̄si ad debilitatiōē corp̄is p̄ ieiunia z
somnia crebriora gemitu latiuā supaddat
z labor at: sp̄s vt diximus vitales z ani-
males exhauriēs? Quid nisi dissolutio bre-
uis aut grauis egritudo vel fantasie z cere-
bri p̄turbati lesio subsqueat. Fluriat cor-
pus ad auxiliū nō obruat vel crassitudine
vel macie / venter q̄q̄ elurēs sepe comedēs
si Hieronymo creat / p̄fert biduanis ieiui-
nijs. Si quē ergo p̄fessio regularis iam li-
gatū tenet sub autoritate p̄ceptoris indiscre-
ti q̄ nec sono q̄tū satis est / nec cibo finit in
dulgere / ille incipiens fm̄ meū consiliū tēs-
perabit a vehementi meditatiōe z p̄ritiōe
simul cū lachrimis / ne pereat p̄ insipientē
vero factus inlipiēs vt pote lesus in iudi-
cio rōnis. Tali satis fuerit si p̄uentū sequi
possit: si alinū corp̄is quē meri habet / non
penitus attriuerit. Sed ais: z qd̄ ergo faci-
emus / quē modū seruabimus distiles su-
mus. ¶ Dico. 5. q̄ verū est q̄ distimiles
sumus / z id q̄ vni parū est / alteri esset nis-
miū z ideo nō pōt dari doctrina determi-
nās quantitatē. Silt̄ videmus in. ij. Eibi.
de Dilone. qui vno die comedit bouē z c.
Silt̄ habemus in plantis. Sūt q̄s irri-
gatio frequēs z multa iuuat. Emarefcerēt
hinc alie. Sunt quibz ad augmentū z fru-
ctū p̄dest plantari secus decursus aquarū
aut etiā in limo palustri: petūt aliū montes
altos lapidosos z aridos / vt p̄petuus eis
viroz decori sit. Sūt q̄bus ab inicio plāta-
tiōis tm̄modo / ministranda est creberrima
s̄z paulatina z tenuis irroratio vt adolescāt
quibz postmodū rara sufficiat: in alijs p̄ oē
t̄ps exiget p̄tinua. S̄z ais: z nunq̄d eq̄lis
est cibi moderatio necessaria ipsi p̄fectis
sicut incipientibz. ¶ Dico. 6. q̄ nō qz p̄
excessum nō sic impediunt z hoc p̄pter vir-
tutes acq̄sitas z diuinā fortificationē z er-

go nemo iudicāndus est. Deniq̄ sicut vir-
tus superior / plus habz p̄tuitatis ex nā-
sua vel assuefactiōe bona vel ex altera forti-
ficatiōe desup veniente. Tanto pōt ipsa
facilius regere vires inferiores / z intrumē-
tales: licet remittant q̄dam suo pondere vt
correptiōe p̄traria. Sicut hec est sapiētis
vox. Corp̄ qd̄ corrupit aggrauat aīam. Et
magis h̄i crapula / h̄i ebrietas / h̄i cure huius
seculi p̄iungunt. Quo fit vt sp̄s deis p̄-
tuoli q̄ fortitudine p̄traxerit ex dei munere
z lōga exercitatiōe nō ita distrahāt h̄i corp̄
p̄ritū fuerit aggrauatū: vel cibus vel curis
hui⁹ seculi: quē admodū alterius sp̄s mis-
nus exercitat / cuius omnis rō funditus
euerteret / aut nimīū turbaret sicut imperi-
tus nauta se p̄fundit / h̄i fluctuantibz p̄cel-
lis senserit nauē nunc ad celū ascendere nūc
descendere ad abyssos vbi peritus / z exerci-
tāt̄ rector maneret intrepidus: aīos p̄tan-
ti arte nauigatiōis exerceret. Propterea bñ
iubet Apl̄s: Qui nō māducat / māducans
tē non spernat / z ita de reliq̄s q̄ sicut male
ita z bene p̄ varietate circūstantiaz fieri cō-
tingit intellige. S̄z ais: z quomō ergo inci-
pientes poterunt scire debitā quantitātē ci-
bi z potus. ¶ Dico. 7. q̄ p̄ tria. P̄mo p̄
expiētia p̄ rā z longā. Secōdo p̄ discre-
nē humilē credentē p̄silio sapiētū. Tertio
p̄ sp̄iales vncitiōem q̄ est gr̄a dei: sed quos-
mō illā p̄ ordē deuorā. Dic cū māduca-
re volueris sic docet Ber. p̄te. 4. in dñica pri-
ma aduent⁹. Inuoca deū / Mariā / Ange-
lū / oēs sanctos. Dic de⁹ in adiutoriū meū
intēde: z vtere alijs remedijs p̄ra gulā in-
sum. vicio. Hec discretio [bescheidbeit]
est cultellus circūcisionis pueri incipientis
cui sc̄z debet nomē imponi saluatoris: q̄ se
saluū faceret hic debet circumcidere se. Hes-
dum in labijs a superflua cibi sumptione.
S̄z etiā a detractiōe aurīū ab auditu tur-
pium z detractionū: oculos a vīu lasciuo
Janus [die diebs negel] a furto. Sed z
cultello hoc cor abscondat ab amore mūdā-
no [scheidmesser] Separet. se ab omni ma-
lozum occasione. Llamat dñs p̄ Dñe. Lō
uertimini ad me intoto corde vestro z scin-
dite corda vestra. zc. Rogemus dñm.

¶ Sabbato festum Epiphaniæ,
 Altitur Regina a dextris tuis. psal. xliiij.

Redecimus gra-
 dus est somno moderater in-
 dulgere. Sed ais et que sunt
 obseruanda: vt qs in hoc itet
 gra. au moderater indulgendo: Rñ deo et di-
 co q illa sunt que cauere debem' in somno
 Primū est nimietas somni [yberfi: sickeit]
 prouerbiorum. xxxiiij. Usq; quo piger dor-
 mis: vere et iuste cauēda illa nimietas, mul-
 ta em̄ et magna mala affert: et atulit: taceo
 de naturalibus malis. Indecens em̄ est vt
 Sol manius surgat p̄m Aug. et Persi. Et
 nāq; ipis amissio. de Sampsonē Judicū.
 p̄v. de Holoferne Judith. xiiij. de Apl's
 Marti. xxvi. de adolescente: Actuum. xx.
 Som̄ est brutalitas [sichischeit:] ynde
 Bern. dic ex Sūma vicioz. i. 4 o. Tertiu
 est tristitia in surgēdo [trurickeit:] a somno
 ecclia. xxxij. Quartū est pigricia [tragheit]
 in surgēdo a somno ecclia. xxvij. Sic ostiū
 vertit in cardine suo: sic piger in lecto suo.
 Quintū est inopertunitas [vnzūlicheit:]
 somni. t. p̄e. Oratoris. i. per. 4. est ore. ser-
 monis ecclia. xxij. cū dormi. matutino. q̄ est
 vtile. P̄io orōni Job. 8. scdo laudi. Job.
 38. tertio cōsolatio ni. filij Israel colligebāt
 māna: exod. i6. Sextū est somni paucitas
 [bæstlicheit] Iussit dñs vigilare: sed et dor-
 mire in mōte Oliueti. Sic et necia est dor-
 mitio: s; dñter valde: sic et de cibo dictū est
 qz nō oēs sunt eiusdē cōplexiois: Socrates
 stetit ab occasu solis. vsq; ad ortū: d̄t Ber-
 son. Scio de meipso: qz si vigilare: qualr et
 multi vigilāt. p̄pellerer paz et nihil differre
 ab ifano. Et qd ḡ agemus p debito somno
 dico q: Nequid nimis.

¶ Dñica infra octauas Epiphaniæ,
 Altitur Regina. Psal. xliiij.

Decimus q̄ri' gra-
 dus est meditationibus pijs
 gnatiuis affectū silēter insiste-
 re. Hic est p̄ncipalis gradus

pp̄ter quez oēs precedētes positi sunt. Sed
 ais: et que sunt meditatioes pie: que possunt
 affectus gignere: et quomō possumus / vel
 debemus eis silēter insistere: et

¶ Dico p̄io q sunt quidē hoies: q̄ volūt
 sp̄ vel legere / vel orare vocalr / vel deuotōis
 p̄ba a loquētib; accipere: si putāt exinde p̄es
 platiois gratiā familiārē sibi cōmittere ac-
 cessuro psunt hec: s; n̄ sufficiūt. Esto nāq;
 p̄pugant' interi tales ad lectionē vel p̄monē
 abstuler' librū / aut p̄bū. abibit comes cō-
 p̄crio / non alr q̄ cū libro / aut p̄bo reuer-
 ra. Quāobz opz cuz silētio p̄stolari salu-
 tare dei: vt consuescat hō orare spū / orare et
 mēte: dñz etiā vocis st̄: epil' aut libri decit
 intuir'. sit ipsa meditatio silēs: liber tuus
 sit p̄dicatio alioqn videat: ne semp discens
 nunq; ad sapiām pueniat. Opponent scio
 nōnulli q̄rūlātes se nec scire / nec posse sp̄m
 suū ad se colligere cū silētio et meditatioe.
 Euolat inquit p̄tinuo nūc huc / nūc illuc
 se diuidēs. Effluit velociter nisi infra limi-
 tes lectiois aut p̄mociatiois artat' teneat.

¶ Dico scdo q̄ vez est / q̄ sit difficultas
 hoc plane est / qd dicimus: p̄pterea secū esse.
 secū cum silētio p̄tinere sp̄m. hoc opus hic
 labor est: ad hoc en̄ ti totis affectuū neruis
 suademus. Sede solitarius leuās te / si po-
 tes sup te. qd si diu multūq; conat' hec fa-
 cere nequeris. noli p̄pterea cito: vel ad lecti-
 onis / vel ad colloquiois solaciū effugere il-
 lo dūtaxat recto. Et p̄o tēdet te silētij et fa-
 ctus es tibi grauis. et p̄pter hoc inutiliter
 quiescere te iudicas. sed expecta vincat hoc
 rediū moza pertinax: ne cōsuetudo p̄tinus
 abrupēdi silētiū / pabulum det fastidio /
 non leuamen / cessabit forsan ad tēpus: sed
 redibit acutus crede mihi tanq; canis offe-
 pingui foras pulsus.

¶ Dico. 3. q̄ hec est radix raritat' contē-
 platiū etiā apud l̄atos eccliaisticos ac reli-
 giosos: imo theologicos: nisi qz vix sustinet
 aliq; secū solus esse / secū diu meditari. Ita
 qz priusq; vix inceperit aius in meditatioe
 sua / repetit' aut lectio / vel colloquiū / aut ali-
 qd h̄mōi exercitiū / q̄ et sufficiat ad nō pec-
 candū / et quodāmodo lassitudinē reficiat:
 ne aius fatiget frustra / nequaq; vt putas
 p̄ v

Sermones.

frustrat animum: quia non obliuiscet tandem mi-
sereri deus te perseveranter sic petente que
rente et pullante. Sed ais de silentio satis
intellexi: dic quae sunt meditationes pie: que pro-
sunt ad gignendos affectus: respondeo.

¶ Dico quatuor: quod hoc non potest uniuersaliter
distingui. Nam quatuor capita tot sunt: de comi-
cus: non minus tot meditationes nec voto vis-
uit uno. Huiusmodi ex tanto acervo colliga-
mus aliquos: que ad affectum timoribus pertinet
suuatis. Itaque vere diuinitas dictum est Initium
sapientiae: hoc est sapientiae scire timorem domini: et quod timor
statim in desperationem ruet: ut spem
sociemus necesse est. Sic Bernardus super can-
tica: sic Richardus de. xii. patriarchis: sic Hugo-
gonus de virtute orandi: sic ceteros pene omnes vi-
demus inchoasse. Huiusmodi beneplacitum est deo
super timores eius: et in eius quae sperant super misericordiam
ei cantantes ei misericordiam et iudicium. Sed ais tamen
supra dictum est: quod amor sit initium: respondeo.

¶ Dico. s. quod duplex est amor. Primus est
imperfectus: et hic anteedit ceteros affectus. Ali-
us est amor perfectus: et ille sequitur affectus ali-
os. Sed alius est amor in bonum imperfectus
de deo qualis sufficit fides de eternitate dei ge-
nere. Et hic anteedit ceteros affectus: imo
fide quam praeterea in certitudine sua figit. de
quo amore disputauerunt aliqui: quod sine pre-
cedenti vel concomitante cognitione ferri potest
in bonum: tanquam in obiectum primum obijci-
ens se aie: sicut in ordine Hierarchie prior
est Seraphin: quam Cherubin: hoc in libro cuius
initium est via Syon lugent pertinet. Ali-
us inuenit amor feruens extaticus ac perfe-
ctus: qui potest coniungere amantes cum amato.
Cuius adeptio non nisi precedentibus multis
affectionibus alijs venit: dum primus anima pu-
rificatos et sanos habet intimos sensus suos.
Hanc purificationem a febrili languore per-
ficientis: quod magis operatur quam ipse timor
domini: qui expellit periculum: qui configit carnales
affectiones: qui nihil negligit: qui bonos lu-
gentes consolatos reddit: a quo concipitur spiritus
salutis: quos et alias efficacias scriptura sibi
tradidit. Et hic solet timor magis generaliter diuini
di in timore inicalis mercenarii et filialis:
inicalis penam incurtere: mercenarii perdere
premiu: filialis separationem tantum a dilecto
refugit. Sed ais satis intellexi: sed vellem

taliter in timore meditante aliquem.

¶ Dico sexto: quod tales meditates fuerunt
Ezechias rex David: ait Ezechias. Neai-
taboz ut coluba. Isa. xxxviii. Dauid psal-
lium. Quis dabit mihi penas sicut colube
et volabo et requiescā: intellige per colum-
bam animam. Ala dextra spes: sinistra tre-
mor: cauda discretio. Quilibet ala habet de-
cem pennas. Huius colube cum suis alis
discrepatone reueruabo ad sequentem diem
dominam transijt enim hora: Rogemus.

¶ Dominica prima post octavas
Epiphaniae euangelium: de Hieronymi.
Assitit Regina a dextris tu-
is. Psalmo. clix.

Habemus questi-
onem pre manibus: que sunt illa
decem: que valent ad incitan-
dum in nobis timorem dei: et
ala sinistra columbe constituit
respondeo quod ipsa sunt: diuina seueritas: dāna
tiois perpetuitas: peccatorum enormitas: anima
fragilitas. Seducens prosperitas: frāgens
aduersitas: domestica hospitalitas: demo-
nis pueritas: ad viuos iniquitas: ad mortu-
os crudelitas. Videamus illa secundum ordinem. Pri-
ma penna est diuina seueritas. Cogita quod se-
uerus fuerit deus in punitione peccatorum. cogita
quod angelum eiecit de celo: Adam de paradiso.
Ecce quod penulas habet illa principalis penna
[die schwingfeder hat sil neben federlyn]
Ite interitus hominum in diluuiio Noe: et
Homeroorum calamitas fuit ingrati Jude
Deinde crucis Christi: iudicium seculi: ubi
pauci electi. Secunda dānationis perpetuitas
penule tot quod spes tormentorum varietas: ignis. s.
inextinguibilis: vermes: fetores: horrores:
clamores: ululatus et fletus dentium strido-
res et frigora: tormentorum multitudo: pessima so-
cietas: omnia incomprehensibilia et indefessa.
Super omnia timenda ablatio omnis spei: et
carētia diuine visionis penalissima. Tertia
peccatorum enormitas: penule tot quod peccata com-
missa cum circumstantijs aggrauatibus ea.
cula sunt casuum futurorum usque ad mortem.

De Contem

De Contem

De Contem

De Contem

Quinta seducens prosperitas; pēnule tot quot occasiones peccatorum in prosperis per superbiam atq; luxuriam. Sexta frangēs aduersitas, pēnule tot/quot occasiones impatientie turbatois et vindicte. Septima famular' hostilitas, pē. tot quot ex carne surgit illecebrosa tentamēta. Octaua demonis pueritas pēnule tot q̄t demonioꝝ fraudes et laquei. Nonā ad uiuos iniquitas pēnule tot q̄t ingraticudines et scādala s̄ proximis et maxie domesticos et bñfactores et subditos oriunt'. Decima ad mortuos crudelitas, pēnule tot q̄t per negligentiam suffragioꝝ manent in tormentis: vel a gloria retardantur: Rogemus.

¶ Dñica scda ipsa die Agnetis.
Assistit Regina a dextris
Psalmo, xliiij.

Queris et quæ sunt
illa decē: que concitant ad
spem pro ala dextra colūbe
Rūdeo breuiter / q̄ decem
cōtra predictæ sinistre decē.

Prima pēna est diuina miscōdia: tot pēnule quot diuine miscōdie monumēta: vt glia angeloz saluatio Ade/ Hœ/ Loth/ Dauid/ Petri Pauli/ Latrōis/ Magdalene/ Chanane: filij prodigi/ adultere/ saluans Chriſtus/ decetoz insuper custodia per angelos sanetos. Secunda incōprehensibilis gloria: tot pēnule/quot anie et corporis dotes. Tertia penitentie gr̄a: tot pēnule/quot penitentie actus pcedētes p peccat'. Quarta sustentatio dei p̄tinua: tot pēnule/quot auxilia dei per virtutes/ dona/ per beatitudines/ per eucharistie sacramētū ad hoc efficacissimum/ per p̄niam/ et similia. Quinta cōfortans leticia: tot pēnule/quot ex p̄speritate humiliter suscepta sumunt occasiones benefaciendi. Sexta erudiens tristitia: tot pēnule/quot beneficia prestat aduersitas fortiter tolerata. Septima volūtas libera: tot pēnule/quot modis pōt ipsa volūtas carnem subijcere. Octaua angeloz sanctorumq; beniuolentia: tot pēnule/quot modis iuuant nos sancti/ sancteq; oēs. Nonā

uiuoz auxilia: tot pēnule/quot iuuamus uiuos/ et iuuamur ab eis. Decima mortuoz orū suffragia: tot pēnule/quot modis iuuamus mortuos/ et iuuamur ab eis. Exēplar hoc inseguri studiosi poterūt abundāter excreri/quotidie in meditationib': s̄m deductionē prolizioꝝ habitā sparsim per totū scripture sancte corpus. Poterūt insup portio abiles alas fabricare, p alijs affectibus: vt p charitate dei et proximi ponendo meditationes ad hoc ipm inducentes. Pro odio peccati/ numerādo causas p respectū ad deū et proximi: cur odio debeamus h̄re p̄c̄m: super q̄bus oibus abundat summa illa de virtutib' et vitijs: q̄ est vtiliter p̄suis cōposita. Et sane meditationes p timore factis inducūt ad odiū peccati: sic alie ad dei p̄m̄iq; iuuāt charitatē. Assume tibi pennas istas diluculo/ hoc est vigilanter/ mox vt senser' aurozā diuine illustratiōis irradiare super terrā anie tue, habita tunc in extremis mar' tanq; in litore quodā stabili fluctantiū/ cogitationū / et estyantiū desiderioꝝ: etem deducet te mirabiliter nō industria tua/ sed manus dñi. et tenebit te dextera sua. Et dices: forsitan tenebre conculcābunt me/ quo ad caliginosam aliquā inferioꝝ oim obliuionem: et nos ista in infimis illuminatio mea in delictijs intelligentisuperuenientis. Laueto perindene pennas istas/ vel infidelitas euellit/ vel desperatio frangat/ vel inertia pglutinet/ vel auaricia circumliget/ vel viciat luxuria: vel gula pregraueat. Rogemus rē.

¶ Feria quinta in vigilia Presentationis Marie.
Assistit Regina a dextris tuis in
vestitu deau. Psal. xliiij.

Maria cum esset
trien's ascendit, xv. gradus.
Ascendēs in templū Hieru
solimis / a parentibus illuc
presentāda. Occasione illorum quindecim
graduū: dixi de xv. industrijs instar gradu
um deperueniendo ad perfectam dilectio
nem dei et extaticam/ qua vere assistit deo

Sermones.

propinquitate in vestitu deaurato / que charitas est. Punc aut eadem Maria cum haberet. xv. annos / et Ebruitum Iesum peperisset / iterum eisdem. xv. gradus ascendebat: vt puerum Iesum silleret deo / vbi et ipsa assistit: vt habet historia euangelica presentis festi. In quo et congrue quia decimus gradus et vltimus declarare: scilicet spiritum a fantasmatibus auertere / qui perfectissimus est / vbi verum lumē ad reuelationem lucet. Sed quia sicut bonū est ascendere ita periculosum est descendere. Ideo per necessarium ostendere quē ad modū contingit precipitari a supmo gradu vsq; ad deorsum et infimū peccati gradū. Quo facto ipm vltimū et supmū gradum ostendimus. Reperio aut septem gradus quibus deorsum descendit / nisi obstitant septē dona spūllanti. Fleq; nimirum est / q; per tā paucos gradus descendit / et per tam multos ascendit: quia facilius est destruire / q̄ construere. et facilis est descensus auerni. Sed sursum ascendere hic labor hoc opus est. Et saccus magno labore / et tpe sursum tractus in momento / et in ictu oculi descendit. Sed ais / et qui sunt illi gradus descendentiū: Respondeo q; ipsi sunt / Negligentia / Curiositas / Experientia / Concupiscentia / Consuetudo / Contemptus / Malicia: quibus obstant septem dona spiritus sancti.

¶ Primus est negligentia sui. Hic enim est cadendi modus: vt dicit Wolfot super librum sapientie: lectione. xxxvii. a. secundum. Huic casui obstat timor / nimirum ipse est quo concutit / discutit conscientia / excutitur sopor letalis / incutit sollicitudo: vnde Ecclesiastici. vii. Qui timet deum / negligit nihil. Sed sicut Job / Veretur omnia opera sua.

¶ Secundus gradus est: Curiositas: se quis enim negligentia sui / curiositas ceterorum. Accidit ei qui talis est / quod accidere solet patrifamilias / q; de domo eij cere solet fumus stillididum et mala vxor. Negligens propria: fumū non abigit / vxorē non corrigit / tectum non reficit. Et quomodo? Ecce fumāt peccata etc. Vide lacus Bernardū / huic casui in hūc gradū resistit pietas.

¶ Tertius gradus est Experientia mali

contra hunc scientia.

¶ Quartus gradus est Concupiscentia.

¶ Quintus gradus est Consuetudo. Et est cum sine puritate concupiscentie / aut impetu desiderij / sola consuetudine homo ad illicita trahitur: vt in Bernardo.

¶ Sextus gradus est Contemptus / vide vt hoc bene declares.

¶ Septimus gradus est Malicia. Hec omnia ex Bernardo latius declara.

¶ Dominica in septuagesima.

Assistit Regina a dextris tuis. Psalmo. xliiij.

Quintus et vltimus gradus est. Spiritū a fantasmatibus auertere. Sed ais / et quid est fantasma: quid est spiritus: et quomodo possumus spiritū a fantasmatibus auertere? Respondeo breuiter / et dico q; in boietria sunt: scz sensus / ratio / et intellectus. Primū est sensus interior / de exteriori non oportet loqui. Ille est interior apparitio similitudo etc. Et hoc dicit fantasma / sicut blind / declara ad placitū. Scdm est ratio illa superior fantasmatum. Tertium est intelligentia. mens siue spiritus: declara vulgariter ex Bersonne de speculatiua mystica: consideratione nonna: et sequētibz. Vel tuis verbis ex Hieronymi: et libris de anima. Sic ergo de bes intelligentia siue spiritū auertere a fantasmatibus. Sed quomodo hoc est: ais / possibile. Respondeo quod septē modis: scz primo sicut ouis. scdo sicut statufica. tertio sicut auis. q̄to sicut puer. quinto sicut egrotus. sexto sicut esuricus / et sitiens: et septimo sicut vidēs eucharistiā. Primo sicut ouis que habz vim estimatiuā et vltra visum lupi grisei precipit inimicitia non visam. Sic pot et homo per rōnem se auertere a fantasmatibus: et elicere spēs intelligibiles: declara ad placitū. Scdo / sicut statufica facit per solā ablationem pulcherrimū. Agalma: id est bois imaginem (scdm Bacos.) Concludera (inquit) fabricatorem statuarū. nonne

De Contemplationibus.

XCI

hic format imaginem vel statuam / nō ad-
dens quicquid / sed rescindens / et remouens;
ex qua subtractione remanet *Agalma pul-*
cherrimum / imago pulchra / figurata vel
sculpta. Sic agit suo modo meditantis
animus: dum ab hoc conceptu vago con-
notatio: scilicet hoc ens et illud ens: qui cō-
ceptus habetur ex rebus exterioribus sen-
satis intra facit abstractionem modo pre-
declarato. Remouēdo ab hoc conceptu va-
go quicquid est imperfectionis in entibus
cognitis per fantasiam.

¶ *Tertio / sicut avis pedes sursum semp*
tenens: dum in gelu intenso / ad cibū aduo-
lat: rimēs ne laqueo / aut fisco capiat. Sic
tu non sitas in cognitione potentie / sapi-
entie et bonitatis, sed affectiōe cordis ore in-
biante in suam potentiam / sapientiam et bo-
nitatem / saporandam gustandam tanquā in
sui cibum. Et hoc quidem pro doctis / se-
quitur pro omnibus.

¶ *Quarto / sicut puer qui nunquam vis*
dit nec patrem suum / nec matrem. Qui
cum dixeris *Ecce tu puer patrem habes in*
regione longinqua potentissimum / in sapientē
optimum et gloriosissimum. Ille est qui re-
genuit et fecit: ille est a quo et per quem in-
tuntur tibi omnia que habes bona. De ve-
stes / hec cibaria / hec poma / hec nuges / et simi-
lia. Nunquid non merito habes talem dili-
gere tali obedire et facere quicquid ipse man-
dauit hoc audito bonus puer mouet affe-
ctu naturali ad auditum patris nomen. vt
feratur in dilectionem ipsius. cum tñ apud
hōi puerum non sit alia patris cognitio.
quam ea que per fidem aut narrantis ei in-
geritur simpliciter auctoritatem. Illic puer
non considerabit de necessitate patrem / sub
aliquib conditionibus materialibus: vt qd
sit albus / niger / paruus / magnus etc. Vel
etiam si considerauerit ipse protinus / sine
multo conamine se auertere potuit ab hu-
iusmodi consideratione / et in nomine / seu
cognitione huius: quod est pater totus de-
facili intēdere valet tenerrimo cordis amo-
re: prout totus nouit in eius dilectiōem in-
biare / suspirare / et totum suū in eum deside-
rium conuertere. Quid nī dixerit sibi ipsi
aut alijs de patre sic. *Vivat talis bonus*

pater. *Benedic⁹ in perpetuū ille dilectus*
pater. Bene sit semp isti patri: qui certe mi-
hi semp est diligēdus / honorādus / reueren-
dus: et pre oculis iugiter bñdus. Deniq se
quis ab hōi querit: qualis est tuus iste
pater. Rñdebit vtiq nī aliō. Nescio plus
nisi qd est meus charissimus pater / proge-
nitor meus / nutritor meus / bñfactor meus
protector meus / et si qua sunt filia. Et hec
tamē nouit solū fide per auditū / et non in-
tuitiuo / vel per visum / vel per tactū.

¶ *Quinto / sicut egrot⁹: qui desiderat me-*
dicum in cōmuni. Nunquid em̄ potest hic
optare medicū / seu petere non hunc vel illū
singulariter: sicut sitiens appetit vinum: et
esuriens cibū. Quod tamē facit sepe / non
prehabita fantasiatiōe ad hoc / vel illud vis-
num / aut ad hunc / vel illū cibum.

¶ *Sexto / sicut paruulus super matrem*
suā duz fugit / et amplectat eam: qui plerūq
nihil videt / nihil audit / aut salte non iudis-
cat se videre / vel audire quicquā: totus in
lactatione / vnde delectatio dicta est / occu-
patus. Tunc nihil cognoscit sub quacūq
ratione reflexa etiā: qd lac sit dulce vel bonū
vel ens / vel non ens: sed tantū modo lactan-
dum se yberib imprimi. Et sit muliebris
quedam operatio experimentatiua non re-
flexa / nec declaratiua / nec enunciatiua. se-
licet puer ille. etiam si centum sit annorum
sub sapientia matre sua: qualis erit ma-
gnificus rex ille *Dauid paruulus in oculis*
suis / et virilior ceteris ante deum.

¶ *Septimo / sicut videns sacramētum*
dominici corporis in manibus sacerdotis:
oculis corporeis adorat deuore / sicut veruz
deum / et hominem humani generis redem-
ptorem angelorum dominū / et demonū ex-
pugnatorem: propter hoc quod ibi vides
mus oculis cordis / nec moramur cum cogi-
gatu nostro dñi circa illud: quod exterioribus
apparet oculis: vtpote circa albedi-
nem rotunditatē / et paruitatem sacre huius
hostie: sed cogimus quasi violenter cogita-
tum nostrum: vt ab illis visibilibus specie-
bus se auertat / et conuertat ad inuisibilia:
que oculis mentis per lumē sancte catholi-
ce fidei ibi videt / et credit veracissime / quasi

Sermones

diceremus cogitationibus nostris id quod oculi corporis nostri nobis representant / non est deus noster. **Sed** id quod ibi oculis cordis cernit / est dominus deus noster. **Hoc ergo cogitate / et in hoc vos figite.**
Notandum / q̄ quicunq; in his / et per hec vult amare / et effectualiter tendere in deo secure et discrete cogitare de deo sine aliqua re corporali / siue absq; imagine: ita vt non cogitet rem magnā / aut paruam / longam / aut breuem / albam / aut nigrā / hic aut ibi / in tali aut alio loco existentē. **Sed** oibus talibus / et similibus exclusis: eleuet cor suū ad intellectualia pura / et incorporea / cogitando dei omnipotentia: qua omnia potest dei sapientiam: qua omnia preterita et futura scit: vt presentia. **Dei** bonitatem qua omni bus quātum in se est / bene vult / et nulli male. **Similiter** eius misericordiam / dulcedinem / pulchritudinem / et sic de alijs perfectionibus: deo summe cōuenientibus / et in existentibus dicendo corde et ore.
O domine deus meus / creator / redemptor / et saluator meus / omnipotens / sapientissime / peroptime totus pulcher / dulcis / et misericors.
O pater piissime / amantissime / amabilissime: qui solus vere pater patrum es: plus me diligis q̄ vnquā carnalis pater suum charissimum dilexit filium. **Quod** bene ostendis in tuis beneficijs magnis et multis: mihi indignissimo datis / per te / et adhuc dandis / et sola tua maxima hoc faciens bonitate te adoro / laudo / glorifico / toto corde / corpore / et spiritu tibi gratias ago: pro omnibus tuis donis: quia quicquid sum possum / scio et bene sancteq; cupio / volo / et desydere: hoc a te habeo totum / et nihil habeo ex me ipso / nisi peccata: que clementer peto / ignosce propter gloriam nominis tui benedicti. **Quod** me cum omnibus sanctis tuis benedicere / laudare / et predicare sine fine propitiis etiam concedere digneris. **Vel** alio modo orando: prout Spiritus sanctus inspirauerit. **Talem** respectum habendo in orationibus / et meditationibus suis: homo nō facile incurret frenesim: nec erit fantasticus / et in capite seu sensibus suis destructus / quemadmodum aliter facilliter posset contingere. **Cum** homo nimis

figit cogitatum suum in res corporales / et rerum sensibilibus imagines. **Nolumus** tamen per hec reprobare imaginationes de opere nostre redemptionis / de captione alilagione / collapsis / spuris / flagellatione crucifixione domini nostri Jesu Christi: et ceteris huiusmodi. **Immo** horramur quātum possumus: vt de talibus homo sepe cogitet: sed sub hac conditione / et huiusmodi cautela: vt videlicet cum discretionem / et non nimis hoc faciat: atq; vt non nimis diu / et immobiliter quasi seu nimis fixe circa corporalia / et imagines rerum huiusmodi cogitatio immoretur. **Sed** semper conetur cogitatum suum ab istis corporeis imaginationibus trahere sursum ad eandem rerum corporalium spiritalitatem: que in deo (spiritu sancto docente) elici poterit copiose / si homo assuescat / et dederit se ad talia facienda. **Et** ne videatur impossibile / totaliter licet appareat inexpertis difficile aliquid qualiter id quod dicimus. **Sumamus** exemplum de puero extra patriam posito: qui nunquā vidit patrem suū / et cui pater miserit victum et amictum / et alia necessaria salutataq; dulciter sepius per medios nuncios eundem. **Nō** dubium / quin puer iste licet p̄ remiū suum non videat moueatur naturaliter quodā ameroso affectu: ad diligendum hunc patrem / et ad cogitandum sepius cordialiter de eo / et quod libenter esset apud eundem / ad videndum ipsum sicut est: quia nescit an sit longus aut brevis: an albus aut niger: et sic de alijs corporalibus circumstantijs. **Ergo** etiam in cogitando patrem suum: qualescunq; huiusmodi corporee imaginationes occurrerint / non in eis quiescat / sed repellit tanquā deceptorias et inuitiles. **Sed** qm̄ alibi de hoc latius tractatū est / sufficiat hic modice tactū. **Itaq;** iuxta p̄missa discat p̄sona deuota in similibus similiter agere: alioquin in orationibus et meditationibus suis: non solum pertimescet re hz p̄missa pericula / sed etiā incōmoda rauia alia. **Poterit** em̄ contingere / et si homo nimis cogitat cū imaginibus / et de re corporalium circumstantijs: vt ppter fantastice fixibilitatem / et inuisibili hoste illudente / et cooperante deueniat a deuotione / et p̄s deuo

in cogitatione ad cogitatum
et res corporales / et rerum
sensibilibus imagines / et
non nimis hoc faciat / atq;
vt non nimis diu / et immobiliter
quasi seu nimis fixe circa
corporalia / et imagines rerum
huiusmodi cogitatio immoretur.
Sed semper conetur cogitatum
suum ab istis corporeis
imaginationibus trahere sursum
ad eandem rerum corporalium
spiritalitatem: que in deo
(spiritu sancto docente) elici
poterit copiose / si homo
assuescat / et dederit se ad
talia facienda. Et ne videatur
impossibile / totaliter licet
appareat inexpertis difficile
aliquid qualiter id quod
dicimus. Sumamus exemplum
de puero extra patriam posito:
qui nunquā vidit patrem suū /
et cui pater miserit victum
et amictum / et alia necessaria
salutataq; dulciter sepius
per medios nuncios eundem.
Nō dubium / quin puer iste
licet p̄ remiū suum non videat
moueatur naturaliter quodā
ameroso affectu: ad diligendum
hunc patrem / et ad cogitandum
sepius cordialiter de eo / et
quod libenter esset apud
eundem / ad videndum ipsum
sicut est: quia nescit an sit
longus aut brevis: an albus
aut niger: et sic de alijs
corporalibus circumstantijs.
Ergo etiam in cogitando
patrem suum: qualescunq;
huiusmodi corporee
imaginationes occurrerint /
non in eis quiescat / sed
repellit tanquā deceptorias
et inuitiles. Sed qm̄ alibi
de hoc latius tractatū est /
sufficiat hic modice tactū.
Itaq; iuxta p̄missa discat
p̄sona deuota in similibus
similiter agere: alioquin
in orationibus et meditationibus
suis: non solum pertimescet
re hz p̄missa pericula / sed
etiā incōmoda rauia alia.
Poterit em̄ contingere / et
si homo nimis cogitat cū
imaginibus / et de re
corporalium circumstantijs:
vt ppter fantastice
fixibilitatem / et inuisibili
hoste illudente / et
cooperante deueniat a
deuotione / et p̄s deuo

De Contemplationibus.

XCII

tionibus / cogitationibusque ad cogitatus turpes et impios: a puris affectionibus ad imundas / a spiritualibus ad carnales: et nonnunquam a sanctis cogitationibus ad execranda de blasphemie cogitationes: prout in nonnullis deuotis personis / in his incaute committitur quandoque est. In ipsa etiam veneranda imagine crucifixi: et nimis fixa consideratione circa corporis domini nuditate / eiusque feemoralium. Qui casus / sicut mulierculis est valde possibilis sic viceversa poterit casus iste et viris esse non impossibilis / si nimis fixantur cogitatus erga sanctarum virginum imagines corporales: prout etiam experientia nonnullos docuit. Caueamus igitur dum cogitare volumus nudum crucifixum: ne incaute id fiat. Alioquin id contingere poterit dominum nostrum crucifixum de cruce nobis euadere: nosque cum latronibus non tantum his / qui cum domino crucifixi sunt: sed et illis inuisibilibus illi insidiosae contra nos latitantibus solos remanere: qui et despoliant nos cogitationibus / et affectionibus puris et sanctis / et plagis turpium / et execrandarum impositis / vit seminiuos nos sub cruce relinquant. Seminiuos et seminiuoz

tuos namque / nonnunquam deuoti simplices se putant cum ex huiusmodi corporalium specierum incauta / et nimia imaginatione veniunt a sanctis cogitationibus / meditationibus / et orationibus ad cogitationes nefarias / spiritu nequaquam sepius cooperante / estimantes esse quadam desperatione se a deo derelictos / et reprobatos: propter hominum turpitudines cogitatus eorum occurrentes / et persequens se in anima a dei gratia mortuos fore / et vit vita corporis viuere: quod tamen omnino falsum est. Ecce ad quanta peruenitur pericula / et nimis forti imaginum corporalium rerum fantasia / et ex antiqui hostis cooperatione maliciosa. Nemo propter premissa credat sanctorum imagines: sicut quidam heretici senserunt / esse contemnendas: sed sunt potius reuerenter tractande / et ea intentione: qua ecclesia dei eas instituit distigne honorande. Et sic discamus ab his visibilibus mente transire ad inuisibilia / corporalibus ad spiritualia: ille namque est finis graduum atque imaginum harum Rogemus.

Finis sermonum de Contemplationibus.